ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം

കേരളസർവ്വകലാശാല
തിരുവനന്തപുരം

ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം

(Malayalam)

UNNIYACHI CHARITHAM

madhyakālamalayāḷacampu

Edited by

Dr. P. K. NARAYANA PILLAI

First Published
The Manuscripts Library,
University of Travancore 1949
Reprinted 1970

Printed at
C. M. MEMORIAL PRESS
Trivandrum

Price Rs. 1.75

Published by
SUPERINTENDENT
Department of Publications
University of Kerala
Trivandrum

ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം

[തിരുവനന്തപുരം ഹസ്തലിഖിതഗ്രന്ഥശാലയിൽനിന്നും തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലാ മലയാളഗ്രന്ഥാവലി അങ്കം 73 ആയി 1949—ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്.]

പ്രസാധകൻ

ഡാ. പി. കെ. നാരായണപിള്ള

രണ്ടാംപതിപ്പു്

1970

വില രൂ. 1.75

പ്രസിദ്ധീകരണവക
കേരളസർവ്വകലാ
തിരുവ

പ്രതി:

ശ്രീ. മെമ്മോറിയൽ പ്രസ്സ്,

ഉണ്ണിയച്ചിയെന്ന നായികയെ പുരസ്കരിച്ചു നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ചമ്പൂപ്രബന്ധം അതി പ്രാചീനമായ ഒരു കൃതിയാണ്. ഇതിനെപ്പററി മഹാകവി ഉള്ളൂർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഭാഷാചമ്പുക്കൾ' എന്ന കൃതിയിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:- "ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ള ഭാഷാചമ്പുക്കളിൽ പ്രാക്തനതമമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളത് തൽക്കാലം ഞാൻ ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം എന്നു നാമകരണം ചെയ്യുന്ന ഒരു കാവ്യമാണ്. ആ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമേ എനിക്കു കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളു." വലിയകൊട്ടാരം ഗ്രന്ഥപ്പുരയിലെ പഴക്കം ചെന്ന് ജീർണ്ണപ്രായമായ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നും (നമ്പർ 1056) ഈ കൃതിയുടെ ഏതാണ്ട് പൂർണ്ണമായ രൂപം ഇപ്പോൾ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ അവസാനത്തിൽ കാണുന്ന —

"തേവൻ ചിരികുമാരേണ
ചമ്പു ഗദ്യമാദരാൽ
രാമൻ ചിരികുമാരേണ്യ
ലെഴുതിപ്പെട്ടിത......... "

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നും ഗ്രന്ഥം സമഗ്രമാണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതും അതിന്റെ കർത്താവിന്റെ പേർ 'തേവൻ ചിരികുമാരൻ' എന്നാണെന്ന് ഊഹിക്കാവുന്നതുമാണ്. തിരുനെല്ലിയെ

2

അഷ്ടമിമഹോത്സവാവസരത്തിൽ ഒരു ഗന്ധർവ്വയുവാവു് ഉജ്ജ്വലിച്ചിരിക്കുന്നതു് കാമവിവശനാകുന്നതും, മനുഷ്യരൂപമെടുത്തു ഭൂമിയിൽവന്നു് ആ നായികയെപ്പററി വിവരം ഗ്രഹിക്കുന്നതും അവളുടെ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുന്നതും മററും ഇതിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

മാർജ്ജിനിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള അക്കം മാലയുടെയും, അക്ഷരം മാലയുടെ പുറത്തിന്റെയും സൂചകമാകുന്നു. ശബ്ദപര്യായങ്ങളുടെ നമ്പർ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളതല്ല. വായനക്കാരുടെ സൌകര്യത്തിനു വേണ്ടി ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണു്.

പ്രസാധകൻ.

ഉണ്ണിയച്ചീചരിതം

ശ്രീ

* * * * * * * * *

* * * * * * * * *

ഗദ്യം 1 *

* * * * § പണിയുമടിത്തളിർവല-
മായ്; (3a)

അരയിലെരിഞ്ഞതണിതവിദ്രുമരുചിതൊ-
ണ്ണവനഹനന്നുകിലരയായരമരവപ്പൂരികലയാ
കലിതപുലിത്തോലിയരയാല് മലയൊടിയൻറ-
കിലൊലാടലത്തലയനഹകളി പൃതും
മുല ചൃമടാല് നന്നസ്വവണ്ണൊരിടമതാ;
വിമലലസത്തസിതസിതതിര²ടിത-
മാർവൊരിടമതായ്

---

§ ആരംഭത്തിൽ രണ്ട് ഓലകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ഏകദേശം 47 ഗ്രന്ഥങ്ങൾ (ഒരു ഗ്രന്ഥം = 32 അക്ഷരം) എഴുതിയിരുന്നിരിക്കണം. മൂന്നാമത്തെ ഓല മുതലേ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളൂ. ഇതിൽ നമ്പർ കാണാനില്ല. അതുതന്നെയും ഇടത്തുവശം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അടുത്ത ഓലയിൽ 'ഷ്ക' (4) എന്ന അക്കം കാണാം. ഒന്നാമത്തെ ഓലയിൽ 'ശ്രീ' എന്നുമാത്രം എഴുതി അക്കമിടാതിരുന്ന പക്ഷം മൂന്നോല നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നൂഹിക്കണം.

1. അരയായ് എന്നായിരിക്കുമോ ?

2. തിരൾ + തിതമാർവ്വ് = തിരടിതമാർവ്വ്

പുരവിജയ നിജധൃത[3]തമ്മരയമഹാഗിരി

മയചി

ല്ലിടി[4] * * * * * * *

ചെംഞെറിന ഋദ്ദരകെത്തവപിറാരം

വപുരെതാരപാട്ട്;

അനുപമമച്ചിലമെയ വലിച്ചുടനൊരുതൊ-

ള്ളുവുവരം വരഫണി വാസുകിഗുണമതാ[5] *****

ചെറുമുരുവ[6]പ്രണയമൊഴികം

[7]വനനിരത്തോലപെറുമനകവിഷയം-

പ്രതിഭയപ്പാകൃതിയവമായ[8] * * *

തോൾവളവളർത്തകെ ചെറുനടമായ്-

മരനമെട ജന (കി? ന)കരം

മഴുനിന കൺമലരൊതപാട്ട്;

---

3. തമ്മര എന്നത് ഒരു പ്രാചീനമലയാളപദമാണ്. ഇത് നിരവധി കൃതികളിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. തം + അരയൻ— ഇവയായിരിക്കണം ഈ സമസ്തപദത്തിന്റെ ഘടകങ്ങൾ. സദൃശമായ ഒരു പദനിഷ്പാദനത്തിന് തമ്പിരാൻ ഉദാഹരണമാണ്.

4-5. തുടർന്നുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ ഒല ജീർണ്ണിച്ച് നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

6. മുരുവൽ + പ്രണയം = മുരുവപ്രണയം

7. 'വനനി' അപൂർവപദമാണ്. 'വനന'ത്തിന്റെ തദ്ഭവമായിരിക്കണം. 'തോല' 'തുലാ' എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ്.

8. ഒല പൊടിഞ്ഞ്, രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

'ചെറുമുരുവ' എന്നു തുടങ്ങി 'അവമായ' എന്നതുവരെയുള്ള ഭാഗം വളരെ ചെറിയ അക്ഷരത്തിൽ 'വാസുകി ഗുണമതാ......', 'തോൾവള' എന്നിവയുള്ള വരികളുടെ ചുവട്ടിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

അവരനെയെരിച്ചനലവിലോചനമൊതപാദ്";
ഒരു പകുതികരിയമലർ-
ച്ചുരികഴല്പ്ഠണരാര യമുനെ-
ങ്ങയമിതിരകാണിവ കരുകി-
ന്റരതനദിജലപാത-
ദൃതിമതിചേർചട മറുപാടപി:
പൊലിയപ്പുനിമല നൻ തിരുമകൾവ-
ന്നാള വിരവും പെരിയ പിരാ-
നുമമകം തരുപി തിരു-
⁹ചു(ര)ളി പരിസ്ഫുരതി ച യത്ര[10].

ഭാഗം I

*****..............(ര)ചതി(ചാ?ച്ചാ)രമെ-
യിച്ചരനാന്റ- (3b)

ഇത് അർദ്ധനാരീശ്വരന്റെ അധിവാസസ്ഥാനമായ രക്ഷാകാവി ന്റെ പേരായിരിക്കണം. തിരുനെല്ലിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തുള്ള രക്ഷാകാവിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ പേര് 'ത്രിച്ചുളി' എന്നാണ്. മൂന്നാം പാദത്തിൽ 'തിരുച്ചുളി' എന്നപേർ ഉൾപ്പെടുന്നതായി കാണുകയും ചെയ്യുന്നു. അടുത്ത വരിയിൽ 'ചളി' എന്നു പറ യുന്നു. ഈ വസ്തുതകൾ 'തിരുച്ചുരളി' എന്നതിലെ പരിയമായ രൂപം ലേഖകപ്രമാദമാണെന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഇതിനുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്ന ഓലയുടെ അംശം ജീർണ്ണിച്ചു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ച്ചുളരി[11] പുറകിഴാർനൽ[12] ചെമ്പക കാണുന്ന
ങ്കു
ലസിതന്യകൃതിലക്ഷ്മിവർദ്ധനനായെ[13]...
മങ്കവി[14] ....(ച)ന്ദ്രമൗലേഃ.

പദ്യം 2

തത്ര ഖലു ത്രിജഗത്പ്രണതാംഘ്രേ
കേതിനമദ്ഭ്രിജമണ്ഡലമണ്ഡപ-
മണ്ഡനഭൂതമണിസ്തൂണനിരന്തെ-
ലക്ഷിന ചെങ്കപൊല്ലട്ടരുണിതെ
വെ[15]... പള്ളിവേഷ്ടനവിമലെ ഭ
നിത([16] * * ? നട്ട) ത്തിരലട്ടങ്ങം പാരെ

---

11. മൂലത്തിൽ 'ചാളരി' എന്നു കാണുന്നതു ശരിയല്ല.

12. 'പുറകിഴാർ' = പുറന്നെതാവ്. കിഴാർ = ഉടമസ്ഥൻ.

13. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

14. ഏഴെട്ടക്ഷരത്തോളം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

15. ഒടുവത്തെ അക്ഷരം എഴുതിയിരിക്കുന്ന ചതുരംശം പ്രായേണ ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അല്പമായിക്കാണുന്ന രേഖാശകലങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി 'ൽപ്യം' എന്നാണ് ആ അക്ഷരമെന്ന് ഊഹിക്കാം.

16. രണ്ടക്ഷരങ്ങളുടെ ഒരു വിടവാണിതു്. ആദ്യത്തേതു് നിശ്ശേഷം കാണ്മാനില്ല. രണ്ടാമത്തേതു് 'ഢ', 'ട്ട' 'ണ്ട' എന്നിവയിൽ ഒന്നാകാം. നട്ടത്തിന്നു് നൃത്തമെന്നർത്ഥമാണല്ലോ.

പരിഗതസന്ധ്യാമേഘസ്ഫുരിതേ
ശരദംബരായതനേ, രംഭോർ-
സ്തുതശ്രുതിരിവ നിത്യമനോജ്ഞാ;
നിവസ[17] * * * ദാല്യന്താ-
നപരിച്ഛിന്നാ കാചന ദേവി.
ചപലല്ലാമിവൾ മൂലപ്രകൃതി-
സ്സ്വയമിതി ചിന്ത്യാ.
കുചതളിരിവ ഗുരു കചശ്ശിന പദകമ-
ദാസ്ലമണികാഞ്ചിവിചിത്രാ.
പന്തിളമന്ദ്രലയില്ഘലികാവ്യാ
കാന്തമുഖദ്യുതികാഞ്ചനകമലാ
തി[18]*മയിർന്നിരയിഴിയഴലുമിതാളാ[19]
ചന്ദ്രശിഖാമണി നീലമണിരശ്മിതി
നിഗദിതനാമാ നിഖിലാനുഗ്രഹ-
മൂലതരീയമ (വി ?) ഭാതി വിഭൂത്യാ.

ഇവിടെ മൂന്നക്ഷരങ്ങളാണ് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഒന്നാമത്തേത് 'നിവസതി' എന്ന ക്രിയാശബ്ദത്തിലെ 'തി' ആണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. രണ്ടാമത്തെ അക്ഷരത്തിൻ്റെ അംശംപോലും കാണാൻ വയ്യ. മൂന്നാമത്തെ അക്ഷരത്തിൻ്റെ ദീർഘചിഹ്നം സ്പഷ്ടമായിക്കാണാം.

ഒരക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു് 'ര' എന്നായിരിക്കണം,

സംസ്കൃതത്തിലെ 'ല' കാരം ചിലപ്പോൾ കേരളീയർ 'ള' കാരമാക്കാറുണ്ടെങ്കിലും 'മാലാ' എന്നപദത്തിൽ അങ്ങനെ ചെയ്തു കണ്ടിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ 'താളി' എന്ന പദത്തിലെ 'ല' കാരമായിരിക്കാം ലേഖകനെ ഈ ശബ്ദപരിണാമത്തിൽ കൊണ്ടുചാടിച്ചതു്.

പദ്യം 2

> അസ്മി തത്ര ച പവിത്ര[20]മതിനി-
> ഴാരിതിർത്ഥതതമാക്കമഗണ്യം,
> വിശ്രുതം മഹിതവൈശ്രവണൻകു-
> ച്ഛാ[21]ശ്രിതാ മുനികൾ വന്ന ജപന്തി.

ഗദ്യം 3

> വരതല്ലികയ×വളവറിനെല്ലിളം കഴമ[22].

---

20. തിരുനെല്ലിക്ഷേത്രത്തിന്റെ പരിസരത്ത് പല തീർത്ഥങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയിൽ ചിലതിന്റെയെല്ലാം പേര് "മലബാർ ഗസറ്റിയറിൽ" കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പദ്യത്തിൽ പ്രധാനമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന "അടിക്കിഴ" തീർത്ഥം ഇവയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. (മലബാർ ഗസറ്റിയർ ഭാഗം 4. പേജ് 254)

21. 'കച്ഛ്' എന്ന പദം തമിഴിലെ 'കറു' എന്ന പദത്തോട് ബന്ധപ്പെട്ടതായിരിക്കണം. പെറിയ സ്ഥലമെന്നർത്ഥം. വൈശ്രവണൻ എന്ന പേരുള്ള ഒരു സ്ഥലമാണ് ഇവിടെ വിവക്ഷിതമായിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ തിരുനെല്ലിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണത്തിൽ മലബാർ ഗസറ്റിയറിൽ ഈ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നില്ല.

22. കലമ എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തത്ഭവമാണ് കഴമ

× 'മ' എഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ അടിയിൽ 'വ' എഴുതിയിരിക്കുകയാണ്.

ര

ിൽ

യരി [23]നല്ലവാതല്ലവു തന്മല്ലൽ കേട്ടവാകൾ
തിത[24]മെല്ലടിപ്പ്രണതവരവല്ലസൽപെതമ[25]
ചിരമല്ലില്ലും പകല്ലമുതകല്ലിൽ വില്ലുപരി
പരിവെല്ലിതാവ്യെഗതിഗിരികല്ലതിയ്ക്കതി
തിരതല്ലിവില്ലഖിലനതല്ലിടക്കാട്ടമ
[26] * * വല്ലിപോലിനിയ തവല്ലിമെല്ലരിത-
വിരിവല്ലിനയലരിലൊതകൊല്ലി പാട്ടമല്ലി;
കരതല്ലിയൊതപൊതുള്ളതവല്ലിനല്ലവരി-
മൃതകല്ലി[27]* ശ്രൂതിയു ഹരിതല്ലയൊഗിനിര
മുതവില്ലമായ പുല മതമല്ലതരെപ്പ്രാതല്ല
സുരമല്ല ചിത്തഗതഗ്ഗുരഗല്ലകംസതവ-
നതവില്ലയാക്കിയാൽ [illegible] തവില്ലി ചില്ലിയല്ല-

നല്ല + ആം = നല്ലവാം. നല്ല എന്ന പദത്തിൽ അവസാനത്തെ അകാരം ലോപ്യമായി ഈ സന്ധിയിൽ ഗണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മൃള്' എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ്, 'മതി'.

“കളമാഃ പകലതാലിന്യഃ സംബല്ലവുരധോമുഖാഃ
ആസന്നലവലിരാന്തചിന്താസന്താപിതാ ഇവ.”
എന്ന സംസ്കൃത പദ്യം അനുസന്ധാനം ചെയ്തുകൊണ്ടായിരിക്കണം 'ഖരമല്ലികാ' എന്നതുടങ്ങിയ പദങ്ങൾ കവി രചിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഗ്രന്ഥഭാഗം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഞെരമ്മത്തെള്ള് കഷ്ടി എന്നു വായിക്കാം.

ക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അത് 'തി' എന്നോ

*മിന്നൾവില്ലിമാതർമണി തിരുവല്ലഭയെഹിത-
തിരുനെല്ലിമൂലമമർ പുര(വി?വെ)ല്ലിയൊരു
[28] * * * ല്ല പദ്മധരകരപല്ലവസ്ഫുരിത-
മുരവെല്ലിമേവിമിക തിരുനെല്ലി[29] യത്ര ഖലു.

പദ്യം 3

കിം വള്ളുന്നിയമിതി മററു കിളന്ന പാപം
തിക്കിൻറ തീർത്ഥമഹിതെ[30] * * * * മെയന്റു
കിഴ്വന്ന പൂജയതി യത്ര ഖലു ത്രിസന്ധ്യം
പാതൊദജവൈ്യപി പഴനായ്[31] പരമം പുമാം

---

*ഇന്ദുൾവില്ലി = കാമദേവൻ

28. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം പ്രായേണ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെക്ഷരം 'മ' എന്ന് വിഷമിച്ചു വായിക്കാം. മൂന്നാമ അക്ഷരത്തിന്റെ മുന്ന്യമായ അംശവും അപ്പുസരം കൊണ്ട് 'ഹം' എന്നാണെന്നു ഊഹിക്കാം.

29. മൈസൂറിൻറ തെക്കെ അതിർത്തിയിൽനിന്ന് ഏകദേശം നാഴിക ദൂരയായി വടക്കെ വയനാട്ടിൽ ബ്രഹ്മഗിരിയുടെ യുള്ള ഒരു ചെറിയ കുന്നിന്മേലാണ് പ്രസിദ്ധമായ തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്.

അടുത്ത നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'തീർത്ഥമഹിതെ' 'മ' എന്നതിൻറ അപരാംശം കുറെ ജീർണ്ണിച്ചു പോയിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

[illegible] പുരുഷഃ' 'പുരുഷോത്തമഃ' എന്ന വിഷ്ണുപര്യായ[illegible] സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

തിമ്പാതുല(ം)[32] * * * * * * * * *

* * * * *

* * * * * മൻറാമാനതിരുപതപ്പാ[33]മണ്ണു-

റിച്ചും പറം

കുമാരം ഭവനം,[34] കിഴക്കിഫ നെല്ലൂർറായ[35]

ഉഗ്ഗ്രവയം.

ഉടനുള്ള പതിനെട്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അടിവശം അല്പമായിക്കാണാം. ആറാമത്തേതു് തികച്ചും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഭാഗികമായി കാണുന്ന രേഖയുടേയും തിരുനെല്ലിയുടെ തെക്കുഭാഗത്തു് തൃച്ചലരി എന്ന ഒരു കാവു് ഉണ്ടു് എന്നുള്ള വസ്തുതയുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി, നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്ന ആദ്യത്തെ ആറക്ഷരം 'തിരുച്ചലരിയും' എന്നു പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം 'മുക്കൺപി' എന്നും കല്പിച്ചു വായിക്കാ

'തിരുപരപ്പ്' എന്നതു് തിരുനെല്ലിയ്ക്ക പടിഞ്ഞാറുള്ള ന്റെ പേരാണെന്നു തോന്നുന്നു. മലബാർ ഗസററിയ ത്താറുവശത്തുള്ള 'തൃച്ചറകുന്ന്' ക്ഷേത്രത്തെപ്പററി കുന്നു. (മലബാർ ഗസററിയർ ഭാഗം 4, പുറം 255

*ഇതും ബ്രഹ്മഗിരിയിലുള്ളതാകുന്നു.

സററിയർ തിരുനെല്ലിയുടെ

ക്കുററി പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

നാല്പാട്ടും തിങ്ങനല്ലിവാതിൽ നം

ഗദ്യം 4

തസ്മിൻ വിസ്മയനീയ*മെശെ കന_
ച വിരാജതി മേഖ
[37] ലളകേവ സ്വയമമ്പിളി ച്യുതിൻറപ്പളോ
ഭൂൻരുവിള
[38] ലങ്കേവാത്തലരക്ഷോദാരാ: ** [39] വതിവ
ട്ടജന്ഗനിരേവ

---

36 അടുത്ത അക്ഷരം സംപൃക്തമായിരിക്കുന്നു. അവസാനത്തെ ... ലവും 'ച്ച' എന്ന രേഖയും കാണുന്നുണ്ട്. ഇവയും 'ചി' യുമായി സാമ്യവുമുണ്ട്. ആകെക്കൂടി ഈ അക്ഷരം 'ച്ചാ' എന്ന് അനുമാനിക്കാം.

കാക്കിന്റെ + ഇരച്ചുകന്നു = കാക്കിന്റെരിച്ചുന്നു എന്ന പ്രാചീന സന്ധി.

ഈ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു.

സുപ്രസിദ്ധമായ വൈശ്രവണന്റെ രാജധാനി.

പിന്റെ തലസ്ഥാനമാണ് ലങ്കാനഗരം ഇതിന്റെ വർണ്ണനം രാമായണത്തിൽനിന്നും ഗ്രഹിക്കാവുന്നത

ൾ രാലയുടെ ജിഹ്വ നിറിഞ്ഞും സപൃത
വതിപ്പൂരേഖയെ ആസ്പദമാക്കി
വതി എന്ന നഗരനാമധേയമായ്
പിച്ചു. ഈ നഗരം ...

ഇപ്പമനോഹര[40]നന്ദനമാന്യാ കേവലമമരാവതി[41]
യെപ്പോലെ;
[42]മകാല്ലവിശ്രുതിം കൊല്ലം വി[43] * *
[44]* റുമടങ്ങാകാരുണങ്ങാല്ലൂരി[45] ലുമേറ വിളങ്ങിന
പണ്ടുപയാതാ;

ദേവിന്റെ വകക്കാരനുള്ള ഇന്ദ്രോദ്യാനത്തിന്റെ പേര് നന്ദനം എന്നാണ്. പ്രസ്തുതവിശേഷണത്തിലും ശ്ലേഷം ഉണ്ടായിരിക്കാം. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ഇപ്പന്റെ മനോഹരനായ പുത്രനാൽ മാനിക്കപ്പെടേണ്ടു് എന്നും അർത്ഥം വന്നുകൂടും. ഈ ഗ്രന്ഥം രചിച്ചകാലത്തു് തിരുകൊങ്ങർ ഭരിച്ചിരുന്ന രാജാവിന്റെ അച്ഛന്റെ പേർ ഇപ്പൻ എന്നായിരുന്നിരിക്കും.

ഇന്ദ്രലോകത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം. അവിടത്തെ വിളവിലാസം പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ

കേരളത്തിന്റെ പ്രാചീനചരിത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധിപെറ്റ കൊല്ലം നഗരിയുടെ വിലാസസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നതുമാത്രം ഈ ഭാഗം വിശദമാക്കുന്നു.

അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വിഭവ എന്നായിരിക്കാം.

ഇവിടെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്ന അക്ഷരം 'ന്ദ്ര' ആണെന്ന് ഊഹിക്കാം.

ക്രിസ്തുവർഷത്തിനു മുമ്പുതന്നെ പാശ്ചാത്യരുമായുള്ള കച്ചവടത്തിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിനുപിമ്പ് ഒന്നാം ശതവർഷത്തിൽ പ്ലിനി എന്ന സഞ്ചാരി അതിനെ ...ന്ത്യയിൽവെച്ച് ഏററവും പ്രധാനമായ കച്ചവടസ്ഥലം എന്നു വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു് പ്രാചീനകാലങ്ങളിൽ പെരുമാക്കന്മാരുടെ തലസ്ഥാനമായിരുന്നു. മഹോദയപുരം എന്നു പേരുണ്ടായിരുന്ന ഈ നഗരം 'കേരളചക്രവർത്തികളുടെ' (പെരുമാക്കന്മാർ) രാജധാനിയായിരുന്നു.

46 കണ്ണവായ്ക്കണമപി കണ്ണപേഴ്സയതി.

---

46. തൃക്കണാമതിലകം പ്രാചീനകാലത്ത് കണ്ണവായ് എന്നും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇതിന് 'ഗുണക' എന്നുള്ള സംസ്കൃതീകരിച്ച ഒരു പേരുണ്ട്. പഴയ കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരത്തിന്റെ ഉത്തരസീമയിൽ സ്ഥാപിതമായ ഈ ഗുണവായിലെ ക്ഷേത്രത്തിന് ഉജ്ജ്വലമായ ഒരു ചരിത്രമുണ്ട്. പെരുമാക്കന്മാരുടെ കാലത്ത് ഈ ക്ഷേത്രം അതിന്റെ പ്രൗഢമായ നാളുകൾ അനുഭവിച്ചിരുന്നു. കേരളത്തിലെ 64 ഗ്രാമക്കാരും ഇതിനെ അവരുടെ കുലദൈവനിലയമായി കരുതിവന്നു. ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പരിസരത്ത് വെച്ചായിരുന്നു അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയവും സാമുദായികവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്തു തീരുമാനിച്ചിരുന്നത്. തെക്കേടത്തെന്നും വടക്കേടത്തെന്നും പ്രസിദ്ധമായ രണ്ടു നായർ കുടുംബങ്ങളായിരുന്നു ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഭരണം പണ്ട് നടത്തിവന്നിരുന്നത്. 'കൊല്ലവർഷാരംഭത്തിനുമുമ്പ് കലിവർഷം 3666-ാമാണ്ട് പന്നിയൂർ ഗ്രാമക്കാർ വരാഹമൂർത്തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതായി പറയപ്പെടുന്ന കാലത്തിനും ചെല്ലാശ്ശേരി യോഗിയാതിരിപ്പാട് എന്നു പറയുന്ന പ്രസിദ്ധനായ മഹാപുരുഷൻ തൃശ്ശിവപേരൂർ മതിലകം പ്രതിഷ്ഠിച്ചതായി പറയുന്ന കാലത്തിനും ഇടയ്ക്കാണ് തൃക്കണാമതിലകം നശിച്ചതെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു' എന്നിങ്ങനെ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ, ഈ ക്ഷേത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിവരണത്തിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചെല്ലാശ്ശേരി യോഗിയാതിരിപ്പാട് എ. ഡി. ആറാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ് യോഗം തൃശ്ശൂർ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു മാറിയതെന്ന് 'നമ്പൂതിരിമാരും പെരുമാക്കന്മാരും' എന്ന ലേഖനത്തിൽ ചിറയ്ക്കൽ രാമവർമ്മ വലിയരാജ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശുകസന്ദേശത്തിൽ ഈ ക്ഷേത്രത്തെ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്:

പ്രാപ്യം ചൈകം പ്രകൃതിസുഭഗം പ്രേയസഃ കേരളശ്രീ
ക്രീഡാഗാരം ഗുണകപുരമിത്യാഖ്യയാ സുപ്രസിദ്ധം,
ചിത്രം യസ്മിൻ വിനിഹിതപദശ്രീര്‍നടേശോ ഗൃഹേഷു
നൃത്യത്യാവിര്‍ലളിതമബലാ യത്ര സന്ധ്യാസ്വസൗ

(ശുകസന്ദേശം—പൂർവ്വഭാഗം, ശ്ലോകം

വള്ളുവനാട[47] പുള്ളിജയന്തി,
പുതുവിടി[48] നാടുകഴ് വഴിത്തിന രോമ:
മാനികുനങ്ങ്ഗപുര[49] മഹിമ:

ഈ താലൂക്ക മുഴുവനും ഒരു കാലത്ത് വെള്ളാട്ടിരി രാജാവിന്റെ സ്വാധീനത്തിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് വല്ലഭരാജാ എന്നും പേരുണ്ട്. തിരുനാവായ മഹാമഹം നടത്തുന്നതിനും അന്നുള്ള അധികാരം ചേരമാൻപെരുമാൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളിലാണ് കൊടുത്തേൽപ്പിച്ചത്. എന്നാൽ കാലംകൊണ്ട് സാമൂതിരിപ്പാട് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അധികാരങ്ങളും കൈവശമാക്കി. ഹൈദരാലിയുടെ ആക്രമണകാലത്ത് വെള്ളാട്ടിരി രാജാവിന്റെ കീഴിൽ ഈ താലൂക്കിന്റെ വടക്കേഭാഗം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. വള്ളുവനാട് രാജവംശത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ഇരിപ്പിടം മങ്കട അംശത്തിലാകുന്നു. (മലബാർ ഗസറ്റിയർ– നാലാം ഭാഗം പേജ് 231).

ഈ പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായ യാതൊരു സ്ഥലവും ഇന്നു കേരളത്തിൽ ഉള്ളതായി അറിയുന്നില്ല.

ദക്ഷിണകർണ്ണാടകത്തിലെ പ്രധാനപട്ടണമായ മംഗലാപുരത്തിന്റെ നാട്ടുപേർ കൊഡിയൽ (Kaudial) എന്നാണ്. ഈ പട്ടണത്തെപ്പറ്റി ആറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന കോസ്മസ് (Cosmas) എന്ന ഗ്രീക്ക് ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇബ്നുബത്തൂത്ത (Ibn Batuta) എന്ന മഹമ്മദീയനായ സഞ്ചാരി എ. ഡി. 1342-ാമാണ്ട് മംഗലാപുരവും പേർഷ്യൻ ഉൾക്കടലുമായി നടന്നുവന്നിരുന്ന വ്യവസായത്തെപ്പറ്റി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ദോരസമുദ്രം[50] നിരസമുദ്രം
തന്വാനസ്യാപി ച മറുജഗതി
മഹാ[51] * * * * തെളു മാററിന സംപ-
ശ്ചർമ്മത്തിന്നിഹ നിർമ്മിതമില്ലം; (5a
കാമാർത്ഥസുഖം കാവെവാടിവേടം;
മുക്തമൗക്തികളുമതകയാലപി
മുക്തിരസസ്യ ച മുററിന മൂലം;
കോട്ടം വിട്ട മഹിപാലാനാം
കോട്ടവിശിഷ്ടം, വാണിയലക്ഷ്മീ—
വാണികവിതാതാവളമായുള-
നാരികൾക്കുള്ള വിദഗ്ദ്ധജനാനാ-
മിതമതിന്നരുളേ പോക്കമമാ-

---

50. ഹോയ്സളരാജവംശത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന ദ്വാരസമുദ്രം അഥവാ ദോരാസമുദ്രം ഇപ്പോൾ മൈസൂർ സ്റ്റേറ്റിൽ ഹസ്സൻ ഡിസ്ട്രിക്ടിലുള്ള ഹാലിബീഡ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു. ഹോയ്സലന്മാർ ഇപ്രഭുക്കന്മാരായിരുന്നകാലത്തും ദോരസമുദ്രം തന്നെയായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. ഈ നഗരം ഹോയ്സലരാജാക്കന്മാരുടെ പ്രതാപകാലത്ത് (എ. ഡി. 1100-1320) വളരെ പ്രശസ്തമായനിലയിൽ ഇരുന്നിരുന്നു.

51. മൂന്നോനാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. (നഗരികളെ

തിരുമാറിൽ വിടമിവ തിരുവിന്നിലയു[52] *
[53]*അമൃതളുരഗലസമോടായു[54]
[55]തിരുമരുളിതിനി കാമന നഗരി.

പദ്യം 5

അരമ ചെപതളു വർണ്ണനം ചതുർണ്ണാം
[56]പതമതതഃ പദതാം വിലേഖർഷ്യമാനാസ്യ

52—53—ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

54. മാപ്പാനമപ്പുകാർ മാറാതെ പലിയരാളിയ വർണ്ണിക്കുമ്പോൾ 'മാടവി കണ്ടുകൾ' എന്ന് ഉപമിച്ചുകാണുന്നു. മാടവി ഉത്തരകേരളത്തിലെ മാടായിയാണോ എന്ന് ഉള്ളൂർ സംശയിക്കുന്നു. (സാഹിത്യപരിഷത്ത് ത്രൈമാസികം—പുസ്തകം, 11. ലക്കം 3) ഉണ്ണിയാടിചരിതത്തിലെ മാടായിയും നമ്മുടെ മാടയും ഒരേസ്ഥലംതന്നെ ആയിരിക്കാനിടയുണ്ട്.

വയനാട്ടുതാലൂക്കിൽ ഇപ്പോൾ തിരുമരുത് എന്ന പ്രസിദ്ധമായ ഒരു സ്ഥലം അറിവിൽപ്പെടുന്നില്ല.

മഹാകവി ഉള്ളൂർ ഈ ശ്ലോകം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ പരമരണം എന്ന പാഠമാണ് കാണുന്നത്. ഈ പാഠത്തെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ ഒരു കുറിപ്പും എഴുതിയിരിക്കുന്നു—
'അരണം=ആരണം (വേദം)?'

ഈ ശ്ലോകത്തിലെ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിന്റെ നില നോക്കുമ്പോൾ രണ്ടാംപാദത്തിലെയും ദ്വിതീയാക്ഷരം 'ത' എന്നായിരിക്കുകയാണ് കൂടുതൽ സ്വാഭാവികം. അതുകൊണ്ട് 'പതമതതഃ' എന്ന പാഠമായിരിക്കണം ശുദ്ധം എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടു പാഠങ്ങളും തമ്മിൽ അത്ര അർത്ഥവ്യത്യാസമൊന്നും ഉ വയല്ല.

ഭിന്നപാഠങ്ങളുടെ ചിഹ്നം ശ്രദ്ധിച്ചു ... ഒന്നു.

പൊരുവ[57] പുകഴ്ക പോയ്പട്ടു: നാന്നു
തിരുമന്തുൾ തിലകക്രിയാ പൃതിന്നാം.

പദ്യം 5

അവിടെ പരമപി രാജതി, ഗുരിതാപഹാ—
ച(യി?രി) തൊ ഹൃദി
പൊരുതായിന കരുണാനിധി പതിതോ-
ന്നതമതിയാള്ള
അഭർഥചയ്ക്ക ജനതായിന വിട[58] ഗുണവതനാ-
ണെനി
പുരതാപിനനന്തിളകിന മിഴിയന്വു[59]—
യരിട്ടു
ഇകിലായുത ഹരിതോപലനചികനു ര—
നമർഃ
ദൃഢതോരണമതിൽ ചൂഴ്തിടമതള്ളതിരി
മഫ്

പദ്യം 6

മഹിതകലേശപരസകലേശ്വരതട[60]

---

57. പുകഴ്കപ്പെട്ടു എന്നാണ് ഉള്ളതിന്റെ പാഠം

58. വിഷത്തിന്റെ തത്ഭവമാണ് വിടം

59. മിഴിയമ്പുലി = മിഴിയൽ + പുലി

60. കലേശപ്പുറട = കലേശ്വരതട

ിന്ദുഭിയിലൂടിപ്പുറാനപനന-
പുര[61]നടിനിതിന്മാലപത്തിപ 1)
കടവിൽ വിളങ്ങ്ങും പളിങ്ങ്ങു[62]കണിപ്പട
പരിഗതയോരം; പകല് പോലെ-
മൊ[63]*ത്തിട വന്ന കളികളെയു-
ചിറയെന്ന മിഥുനവൃതിമല്ലൂടെ-
കൊഞ്ചലംബുജമറിപ്പതിസ്വിരമ-
വിഹാരതസ്സൂതിനം:
കന്നി[64] കതിരണിഞ്ഞു വയലാവ വി-
രിച്ചു കവിഞ്ഞു മലക്കളലോടു സ-
മന്തരം സമുക്കരംകൊണ്ടു സ-
മിനം കൊഞ്ഞിപ്പുന്നൊരം[65]
കമചന മചികളുമതൃം:[66]
ചെറുതടമന മന്ദിടിയ്യു വികസര-

ിതി എന്നു വായിക്കണം

ളിങ്ങ് = പളുങ്ക്.

ഷം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കണം. 'ഗി' എന്നായിരിക്കാം ശുദ്ധ്. കുകിൽനിന്നു
ട എന്ന സംസ്കൃതപദത്തിന്റെ തത്ഭവമാകാനേ വയ്യൂ

പ്പുന്നോരം = വെള്ളം കയറുന്നോൾ.

എന്നു വായിക്കണം.

വിസിനി[67]ച്ചിന്നമലഹംസമ-
രാകാലസിതം;
ശിവപേരൂരിവ[68] ശൈവലസദ്ധൃതി;
നല്ലയന്നാശനാത വിരാജത്-
കവലയവാഴ്ക്കതനക്കാമ്പുപം;
മലനാടിൻവിഖ്യാതചരിത്രമഹോദയ-
മുല്ലമലരിലുലാവു നിലാവിനി-
ലുല്ലസദവിരളപരി[69]ഗന്ധം;
കട്പ്പനാരാധിവമൂടൻ ഇയന്തം[70]ഇ
ഷട്പദനിനദമായാകലരമാറിടം;

---

67. ശൈത്യം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ ദീർഘ ചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്. ഒരു പക്ഷേ അതു 'കാ' യിരിക്കാം. എന്നാൽ വിസിനികാ എന്നല്ലാതെ വിസ എന്നരൂപം വ്യാകരണദൃഷ്ട്യാ ശരിയല്ലെന്നുള്ള വിസ ത്തക്കതല്ല.

68. കേരളത്തിലെ അതിപ്രാചീനങ്ങളായ പട്ടണങ്ങളുടെ ഒന്നാണ് ശിവപേരൂർ (തൃശ്ശൂർ). ഐതിഹ്യമനുസരി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് പരശുരാമനാണ്. ഇവിടത്തെ വടക്കേ ക്ഷേത്രവും സ്വാമിയാർമഠങ്ങളും മറ്റും അതിപുരാതന സ്ഥാപനങ്ങളാണ്. സ്വാമിയാർമഠങ്ങൾ ശങ്കരാചാ ശിഷ്യന്മാർ സ്ഥാപിച്ചവയാണെന്ന ഐതിഹ്യവും കാണുന്നു.

ഞാം, ഓല പൊടിഞ്ഞു മിക്കവാറും കാണാതായി രുന്നു 'ള' ആണെന്നൂഹിക്കാം. പരിമള?

ഷിപ്പിത്തിന്റ് അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. അ ന്ന തീർച്ചയാക്കാം.

നികടകഫതിഭണിനിഴലിതിൽ[71] താര-
പ്രകടിതമെയ്യിലിപ്പ കനകമഞ്ഞിക്ക-
ളുകൾ്കൂടിവിതി പകലിതി പലപൊഴുതും (ദ)
ദൃശുളിതവികസിതസരസിജമധുരം;
മാമണങ്ങനിർമലതതിൽപൊടി പൃതളു-[72]
* * * * * * * * * * * –
* * * നഖപ്പൂമലരിതടെ വിചര–
ങ്കവെ[73] നന്മണിത്താഴ്ക്കെ്കവെതന തിർാം[74]

---

1. ഇരിൾ — ഇതൾ.

2. ഇവിടുള്ള ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ ചിതൽ പൊടിച്ചിരിക്കുന്നു. പിന്നെ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന 'ഉച്ചണ്ണഴനിക' എന്നാണെന്ന് അനുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. 'കൊണ്ണഴനിൽ' എന്ന മലർ ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാം. അതുപോലെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ ഒന്നാമത്തെ വരിയിലും ഭാഗത്തിലും ഇങ്ങിനെ * * * എന്ന സംജ്ഞോകാരചിഹ്നം മാത്രം ഇപ്പോൾ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള അടർന്നുപോയ ഈ ഭാഗങ്ങളെ കുറിച്ചിരിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ഈ ഭാഗം 'ദൃശ്യം' എന്നായിരിക്കണമെന്ന് ഊഹിക്കാനും തീർച്ചയാക്കാം. അതുതന്നെ ഉപയോഗപ്പെടുന്നില്ല. ഇവിടുള്ള നാലക്ഷരം 'തരുനിക' എന്ന് വിചാരിച്ചു വായിക്കാം. അതുമുള്ള ഒന്നാമത്തെ അക്ഷരം തികച്ചും അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നു.

3. കടവൻ (കടകൻ) കുർഹിലെ കാലാവായിരിക്കാം, വിഷ്ണു സങ്കേതമായി വിഷ്ണു എന്നീ വിശേഷണങ്ങളിൽ കടകിൽനിന്നു തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇന്നും ആളുകൾ വരാറുള്ള വസ്തുത ഇതിന്ന് ഉപോദ്ബലകമാണ്.

4. അരം — ഇടം

ഉതറിന കുതുകമകലചലങ്ങണം;
പതറിന പതനിരവിചലിതനാളം;
കതറിന മധുകരമുഖരിതകമലം[75];
ചിതറിന കതിപയമധുകണകപിലം;
കളകളമിളകിന വളയൊലിവിരവി-
ങ്ങളിരിളമുഗ്ദ്ധകരകൃതജടിതരളം;
കളിർചെയ്യുമൊളികിളർ[76] കിളികളുമൊഴിമാർ
കളിരിളവളർമുലയകില്പതിമളിനം;
ഇളകില് പ്രതിനവമലനറുമൊളിമല
ഋണിതതളികൊളു[77] തളിതതിമധുരം;
മണിവിപഗണവിഹൃതിയു പൊലിയു-
മുളമ്താതമിനവജലലവഭരിതം;
ചൊക്കട[78] മുഖവിസവലയലവന്ത-
മൊകിടയിട്ടവ്യതാരമിതതയിതാ-
മുൽകടമാരണമണകിന ജലചര-
കകടവിഹഗകടിക്രതജലജം;
പതുതഗണികാചരിതം പോലെ

---

75. 'ല'യുടെ ആദ്യഭാഗം മാത്രം ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു.

76. 'ള'യുടെ ഉ[illegible]ഭാഗം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു"

77. കൊളു [illegible]

78. ചൊക്കട [illegible] ത്രംസിയുള്ള.

കൈതവനമിത[79] * * * * * ഗം; (6b)
പുനലിതമാലസിതം പുറമതകം
പുനലിതമാലസിതന്തന്നാകളും
കരബകുള പ്രസവാമോദകരം:
ളുംപിനസരസിജവിട്ടലരതയ്യം-
ൻറാമ്പലിലന്തനിശമകവിതൾതോറും
പൂംപൊടിസുരഭിതമൊഴുകിന പുന്ന-
ത്തുംപിന മദകളരസംഭൃതഭൃംഗം;
[80]വിനതതനടിമ[81]യെ വിട്ടുവിപ്പാമ്പ-
ങ്ങഹരിച്ചുപ്പൂത്തമൃതവനട[82] ചിറകി-
നുറുകിനയ ഹംസമിടനിപതിതമി-

ഓലയുടെ പൊടിവു നിമിത്തം അക്ഷരം നഷ്ടപ്രായമായിരിക്കുന്നു. അല്പം ചില ഭേദാംശങ്ങൾ അവിടവിടെക്കാണാം. എന്നാൽ അക്ഷരം നിസ്സന്ദേഹമായി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനു ഇതു പര്യാപ്തമല്ല എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, 'കൈതവനമിതം പാനമളഭംഗം' എന്നു ഈ ഭാഗം പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം.

മാതാവായ വിനതയെ അടിമത്തത്തിൽ നിന്നു മോചിപ്പിക്കുവാനായി ഗരുഡൻ അമൃതം കൊണ്ടുവന്ന കഥയാണു്, ഇവിടെ സൂചിതമായിരിക്കുന്നതു്.

തനടിമ = തന്നടിമ. വൃത്തസൗകര്യത്തിനായി ദ്വിത്വം ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഉട = ഉടെ

ഉപചിതമതി മണിവരങ്ങളു[83] സരസം;
കരുകിന താറ്റുമെന്ന കരാചന
നിറമതി ചെറുക വിയത്തൊഴു[84]ലിപ
ചിറയുതവായിളു വിണ്ണുകിടന്നും-
നിറവിവർ പുകഴ്മകുത്രിമസാ-
ഞെറി ചെറുകടലിവ താനി ച യന്ദിൾ[85]

പദ്യം 6

അന്യകതിയാകവ്യമളികമിതെൻറു കരണോർ
ചൊല്ലീടിലും കിമപി ചൊല്ലുവനുള്ളൊരുള്ളിൽ;
അജ്ഞാനമുണ്ടെങ്കിലുമപ്രതിഭന്റെ[86] മതിന്റെ
[87] ഞെങ്ങും ചരൈരക്കനള്ള വേലതിർത്തവാക്കുപോലെ

---

83. തള്ള = തള്ളൽ (ഇന്ദ്രനോളം, ചന്ദ്രനോളം ഉണ്ടായ ഇ
ങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുക.)

84. ഒരക്ഷരം തീരെ കാണാനില്ല. അതു് 'കി' എന്നായിരിക്കു
മെന്നു് സന്ദർഭത്താൽ അനുമാനിക്കാം.

85. താളത്തിലെ വിടവു് നിമിത്തം അദ്ദേഹം നാലാം എഴുതാതെ ഇ
രുന്നു.

86. മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ ഉദ്ധരണത്തിലെ പാഠം [illegible]
ട്ടളം = ഗ [illegible] ണ്; 'ചരൈക്കനള്ള' എന്നതിനു് 'ചാരുക്കൂള്ള' എന്ന
പാഠക = കംഗ്രിളുള്ളതു് കുറച്ചു സ്ഥലം എഴുതാതെ ഇട്ടിരിക്കുന്നു.
വിട്ടിരിക്കണം കാരണം.

ശ്ലോ. 7

ന്തു സമ്പന്നിയേ,
ളുംപെയൽപ്പൊയ്കദത്തംപിറായോമിര ി-
ല്ലുംപെണ്ണായിരു നല്ലൂർമിവരെയാം[88],
കംപിതാശേഷലോകത്രയാദംബരെ; (7a)
പാംപണിഞ്ഞുള്ളൊരുള്ള ഒരെയും പദം
മിൽപ്പിനെന്റിന്ദ്യാംപൊന്നു പൃം[89] വംപനൊ-
ടെ വസന്തം വരുംപോഴ്വാം [90]പാട്ടുപാ-
ട്ടെന്നുമിമ്പക്കയിലുംപട്ടിനാലകലെ;
ചെൺപകപ്പൂവതംപൊന്നിന്മയിൻറപോ-
ലെ പൊലിഞ്ഞെൻറിയെയും പൊലിമൊ പൂ-
ന്റും തിങ്കൾ വിളക്കിൻ വിളക്കത്തിനാം
ഖ്യങ്ങളെ; കൈവിളക്കെണ്ണയെ[91] * *
* ന്റെ പൂൺപിന്നുള്ള കൈവളന്നോരോടി
ട്ടെപ്പാർകടിപോയ നമണിവിളക്കും പിടി-
ക്കിൻറ മുഖ്യാങ്ങനാലംകൃതെ;

കേരളത്തിൽ അഷ്ടമി പ്രാചീനകാലംമുതൽക്കേ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ഉത്സവദിനമായിരുന്നു. വൈക്കം മുതലായ ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ അഷ്ടമി ഇന്നും കേമമായി ആഘോഷിച്ചുവരുന്നുണ്ടല്ലോ.

പൃം' എന്ന് ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്ന പാഠം അപരിഷ്കൃതമായിരിക്കണം.

പാട്ടുപാട്ട് = ജയഗാനം.

പൂങ്കുലകൾ പൊഴിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. ചില മൊട്ട് അവശേഷിക്കുന്നുള്ളൂ.

നാലുവർണ്ണത്തിലും നാലമെൺതർക്കം[22]-
തെൻറു വല്ലത്തിനാല് നാലുതികം[23] നട-
ക്കിൻറവാളൊരു പൊരിൻറ നാലുർപ്പസ്ത-
ങ്ങൾപൂകാരമ്പിവളെപ്പൂർവ്വതെ;
മാരമാതൃതയ മാരെറുമപ്പുറകിഴാർ-
ത്തങ്ങളാം പൂർണ്ണചന്ദ്രരെയ വെലിയേ-
റിന കലെ് പ്രതിമമൊച്ചപ്പുട്ടം പട്ടമഹാ-
വാദ്യശബ്ദാദ്യവാചാലകോലാഹലേ;
ദാക്ഷിണാത്യൈർദ്ധ്വിജൈരീക്ഷണാത്യുദ്ഗതേ:
വിച്ചകണ്ടങ്ങനെ നിശ്ചരന്തിം പുരഃ
കശ്ചിദാശ്ചര്യദേവോത്സവപ്രേക്ഷകഃ.
സർവഗന്ധർവ്വനാം വരഃ കാമസം-
മ്മോഹനാസ്ത്രാന്തരം കാമിനീമിച്ചിയാം (7b)
താത്മജാമച്ചിവത് പ്രേയസീമിവ സതീ-
മുണ്ണിയച്ചീമധീരേക്ഷണാമൈക്ഷത.

അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. അതു 'ണ' എന്നു
ആണെന്ന് ഊഹിക്കാം.

ദിക്കിൻെറ തത്ഭവമാണ്.

ദ്യം 7

കണ്ടിട്ടുണ്ടാം കലിതപുളകാനന്ദകൗതൂഹലാത്മാ
മർത്ത്യോ ഭൂത്വാ നിജചലദൃശാം മാറുവാമേശ്വരാം
മനന്ത്;
കീഴ്പ്പോട്ടാനക്കിളികളരവം[94] കേട്ടുപട്ടാങ്ങ്[95]
നെഞ്ചപെളും;
ഗന്ധർവ്വേന്ദ്രസ്യ ഗളിതഹൃദയോ ഗന്ധ-
വാഹസ്യ മാർഗ്ഗാത്.

ദ്യം 8

തന്ദ്രകനായിന മന്മഥനോടൊരു
[96] *ഗാമൊഴിപ്പാൻ മന്മഥവൈരിയെ
വന്ദ വണങ്ങിന താമരമകളോ;
ചുണ്ണമെരിഞ്ഞ വിളക്കിഹ കണ്ടി-
ട്ടുണ്ണുമയാലംനം വിണ്ണവർകോനടെ

കിളികളരവം എന്നാണ് മഹാകവി ഉള്ളൂരിന്റെ പ
മഹാകവിയുടെ ഉദ്ധരണത്തിൽ ഉപെളും എന്
ഇവിടെ അക്ഷരം മിക്കവാറും പൊടി ഞ്ഞുപോയെങ്കിലും
അവശേഷിച്ചിരിക്കുന്ന രേഖാംശവും പ്ര ക്ക
ഗണിച്ച് ങ്ങ് ച്ചി എന്നാണെന്ന് ഊ

ക ०१ * * * ളമെൻറു നിനച്ചി-
ട്ടവരെനക്കാണമാനവന്നിയിലവനിട്ടു്
കിനാ ശൗരി ശരിവരോ;
ചന്ദ്രശിഖാമണിചരുടിയൻപിന
ചന്ദ്രനെയണവാനഭിപതതി കിടു
രോഹിണി മെയ്യേ;
പൂവാതിംകളണിഞ്ഞ പിറാനതെ
പൂവാരിള്ളതിവിടെക്കണ്ടു പ-
യററിയെററിച്ചാക്കേവല്ലൂർവശി
കിഴ്പോന്നോളോ;
ദിവ്യകലാപവിത്രനിമുഷ്മിന്
ദേവപ്രിയതെയ്യു മുററു പെരുപ്പാൻ
ജ്യോതിർരൂപതയെയ്യുന്നള്ളിതോ:
രൂപവതി ന സ്വധാ നമനാനാം;
പെണ്ണുവായിന പുണ്യനി ०१ * മതി
മണ്ണില് വിളങ്ങി വെളിർപ്പുളോളോ; (൯൨)

ട്ടുത്ത മൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ
" എന്ന ചിഹ്നമുള്ള വ്യഞ്ജനമുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിക്കാ
, അതിൻറെ ആരംഭം കാണാം. അടുത്തുള്ള രണ്ടും [illegible]1.
'ടായിരിക്കുന്നു.

93. തിലക;
രക്ഷരം ഓല പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്ക
പ്പുകാരചിഹ്നം (ാ) കാണുന്നുണ്ട്. അള്
ന്നു് അനുമാനിക്കാം.

പൂവില്ലത്തിലിരിക്ക[99]ന്തേവൻ
പൂവില്ലിക്ക ചമതെച്ചിതു കിംവാ
പൂവല്ലാളുതൊതസ്സ്യം[100]* * *
ന്റാരിച്ചായവളാരിവ്വ മഴ[101]* *
ത്രുപവിലാസാ; ചാരണസിദ്ധം-
സുരസ്ത്രീണാമപി ചാതനയ്യതമ
ചേതസ്സാരയുമൊരൾക്കക്കൊണ്ടു ദ്ര-
ഭിച്ചവളെൻറഥ ഗന്ധർവ്വയുവാ
ചൊന്നതു കേട്ടിട്ടരഞ്ഞാര[102]* *–
നെമ്പാങ്ങിന കൗതുകമേവചുവാച

8

ആയില്ല്യർക്ക ഭവാനരോപമവർന്നമ്പ
ട്ടാരിതമെമ്പാല്ലലാ—

---

99. ദേവപദത്തിന്റെ തദ്ഭവമാണ് തേവൻ.

100. മൂന്നോ നാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവയുടെ അടിഭാഗം അല്പാല്പം കാണാം. എന്നാൽ ഈ ശകലങ്ങൾ വച്ചുകൊണ്ട് ഒന്നും ഊഹിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

101. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം തീരെ ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അവ 'കിന' എന്നായിരിക്കാം.

102. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, അവശിഷ്ടശകലങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ആദ്യത്തേത് 'ച' ആയിരിക്കാമെന്ന് ഊഹിക്കാം. രണ്ടാമത്തേത് തീരെ കാണാനില്ല.

ന്നിത്യാനന്ദകരീ നിരംബനഗരീനാരീശിഖാ[103]

ശ്രിയ

കാചില്ലണ്ടു വടക്കു പോന്നു കമലേവാംഭോജ-

മണ്ഡപേനോ-

ദ്വാസന്നിജമാക്കിനാളതിയമാനല്ലൂരിതി-[104]

ഖ്യാപിത

പദ്യം 9

തസ്മി[105]ന്നള്ളൂരിലേനക തിലകേ താഴാത-

സമ്പന്

നാനാ നാട്ടു പുലങ്ങളാല് പരിലസന്നക്ഷത്ര-

താരായു

---

103. അടുത്ത അക്ഷരം കീറി പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. വൃത്തമനുസരിച്ച് അതു് 'ലം' ആണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാം.

104. അതിയമാൻ അഥവാ അതിയമാനെടുമാനഞ്ചി എന്ന മഹാൻ പ്രാചീനകാലത്തെ ഒരു ഇടപ്രഭുവായിരുന്നു, ഒരു നിധിയായിരുന്ന അദ്ദേഹം 'ഔവ്വൈ' എന്ന കവയത്രിയുടെ രക്ഷാധികാരിപദം അലങ്കരിച്ച് യശസ്വിയായിത്തീർന്നു അദ്ദേഹം ഏഴു കടൈവള്ളൽകളിൽ ഒരുവനായിരുന്നു എന്നു തമിഴ് ലെക്സിക്കൻ 75-ാം പുറത്ത് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട് എന്നാൽ 682-ാം പുറത്ത് ഈ ഏഴു കവിപ്രണയികളുടെ നാമധേയം കൊടുത്തിരിക്കുന്നതിൽ അതിയമാനെ ഉൾപ്പെടുത്തി കാണുന്നില്ല.

105. അള്ളൂർ ദൈവവാചിയായ ഒരു അറബിവാക്കാണ്.

അർത്ഥാനാമതിക്രമിതാനതിയമാനെന്ദ്രേ[106]

യഥാമന്ദിരേ

വാഴ്‌വേനപ്‌സരസോ ഭവന്നവനരെ വംശേ

ച ക[107]*സ്ത്രിയാ-

ഗദ്യം 9

കഥഥചന വിദ്രുമരുദ്രാംകണാവതി
കാന്തിരുചേതം ഹരിമണിസുന്ദര-
മന്ദിരമൊരരം (8b)
ഗതമേഘോപലസിതമതരൊ[108]രിരുതചി;
സൂക്ഷ്മമണിസ്ഫുരിതാലയമൊരിടം[109];
ധനദപ്രണയിനികേതനമൊരിടം,[110]
കാഞ്ചനമയ്യുചിതരചി[111]* * *
* * ത്തിരി മഹിതാ
തളിയന്തളിയിലതളിരൊളിമെനിമ-
ഒരമർ കോയില്പൊരുളു വിരാതി ച
യത്ര ഹി ചിത്രം.

---

06. അതിയമാൻ + എന്ദ്രേ = അതിയമാനെന്ദ്രേ

107. ഈ അക്ഷരം വ്യക്തമല്ല. 'റ്റു' എന്നോ 'ഠ്യ' എന്നോ കല്പിച്ചു വായിക്കാം,

108—110—അരം, ഇരം, ഈ രണ്ടു രൂപവും ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

111. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങളുടെ ഊർദ്ധ്വഭാഗം താളയുടെ പൊടിവുനിമിത്തം അദൃശ്യമായിരിക്കുന്നു. വസതിരൊത എന്നായിരിക്കണം ഈ അർദ്ധനഷ്ടമായ അക്ഷരസംഹതി.

പദ്യം 10

പണ്ടെയും ഗദ്യപദ്യപ്രകൃതിഭിരവിടംവെച്ചി-
ന്നതത് കഥാസ്സാരം;
നരണ്ടെപ്പിള്ളേതി കാചിന്നവന[112] * * *ത്താം
നായികാ തത്ര ജാതാ
തസ്യാമാചന്ദ്രതാരാവധി പെരിയ പുകഴ്കൊ-
ച്ചിപോലച്ചിയാണും-
ന്റുള്ളന്നാസൗ ച പെറ്റാൾ തങ്ങണയിർ-
മ[113] * * *മപ്പെണ്ണിര

ഗദ്യം 10

മഴയിതൾ മലക്കുഴമിയനിഴല്-
തഴയണി കുഴല് പ്പാവിലസിതാ;
കുഴവിമതിനെതളികലളിതാ;
കഴിയിലെഴുമക്കവള്ളമഴവം-

---

112. താള ദ്രവിച്ച് മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേത് 'ളി' ആണെന്നു നിർണ്ണയിക്കത്തക്ക വണ്ണം ഒരംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരവും തീരെ പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. 'നവനളിനമുഖാം' എന്നായിരിക്കണം ഈ ഭാഗം.

113. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തേതിൻ്റെ ദേഹം സ്പഷ്ടമായിട്ടുണ്ട്. ഉകാരചിഹ്നം ഏറെക്കുറെ ദൃശ്യമാണ്. രണ്ടാമത്തേയും മൂന്നാമത്തേയും അക്ഷരം തീരെ കാണാൻ പാടില്ല. "മതക്കൊട്ട മപ്പെണ്ണിരണ്ട്" എന്നു വായിക്കുന്നത് ഉപപന്നമായിരിക്കും.

പിയ[114]* *ഴറുമനാറിയല്"മിഴിയാൾ;
കുഴലിലളലിനേർമഴലമൊഴിയാൾ;
പകഴമണിവായ് പകലൊഴിവിനാ-
ലഴക പൊഴിയുമുഴമതിമുഖി;
തഴകമ[115]* ;തൊളുഴലൊഴിയുമാ-
റിഴകമതില്"മെന്മേഴുകലയിനാൾ;
ഒഴുകയയുനാവഴിമയിതൊഴതിലകുദരാ;
പിഴവിയ മനോഭവമണിരഥപ്രതിമ-
ജഘനാ; (൬൩)
കൊഴുകൊഴ മികം കളിർകതളിമയ-
പ്പുഴിലചയുമെഴിൽകറകയുഗളു;
കുഴയതിരിയാത്ത സിതനഖാ;
പഴമകളുയന്തളിരൊളിപദാ;
മെഴുമെഴ ഉദ്ദതിവൃതവിനാഴ്"[116]
കഴകമറിയുന്നിജഗുണഗണമൊഴകിതി
പൊലിഞ്ഞുള്ളവകളില്"പ്രഥമജനിതാ.

---

114. രണ്ടക്ഷരം തിരെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. "പുകഴേറും" എന്നോ മറ്റോ ആയിരുന്നിരിക്കാം.

115. ഒരക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. "തഴകമവതളുഴൽ" എന്നായിരിക്കാം. 116 തിരുവൃത്തിനാൾ.

ഗദ്യം 11

തളിരുടെ തരളതാതളർവളരുന്നിറ-
ന്നുളപരക്കിൻറ താമ്രോജ്ജ്വല[117] * * *
പൂറവടിദ്യുതിയുടെ പൂറവൃറം വള്ളമ-
ല്ലതിയ പൊല്‌ത്താമരെപ്പൂറവിതൾ-
പൊലിവിനാ—
വന്നമെന്നടയുമപ്പിടിയുടെ നടയുമൊ-
ളനൃമല്ലാതവ (3) * [118] ലസലീലാഗതാ;
കണമല്‌മൊട്ടിനെയുമക്കണകം കവ്വുതി
കണ്ട ഭീരുകളെണക്കാമിനെണക്കാന്തിയാൽ;
ഇംപെി വാരെങ്കു ഇലൊത്തടവൃതമെ കതളിയു-
ർത്താൻക്കമൊറാവതുണ്ടയിതെണത്തൊരണാ;
നിട്ടമാകണ[119] കെലയുന്തിയെണിത്തതെയു-
ന്തിഷ്‌ഠവെല്ലുതതെനതിരളമല്ലില[120] തരൊ

---

117. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. എന്നാലും അതിൽ ൽപ്പ എന്ന അംശം ഉണ്ടെന്നതിന്റെയിക്കത്തക്കവണ്ണം ശേഷം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്‌. ഇതിനുള്ള രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം തീരെ നഷ്‌ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു.

118. ഇതിന്‌ മേല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'വാരലസലീലാഗതാ' എന്ന്‌ വകാരത്തിന്റെ ദീർഘവും നഷ്‌ടപ്പെട്ടുപോയ 'റ' എന്ന അക്ഷരവും ചേർത്തുവായിക്കുന്നത്‌ അസംഗതമാകയില്ല.

119. 'മണ' എന്നെഴുതിയിട്ട്‌ 'മ' എന്ന അംശം മാത്രം വെട്ടിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു.

120. അൽക്കിടം, അൽക്കിടം, അൽക്കിതം എന്നീ രൂപാന്തരങ്ങളും ഈ വാക്കിനുണ്ട്‌.

വടവലാകൃതിയുടെ വടിവു് വാട്ടാതള[121]-
വരവല്ലിശോഭിമനോഹരോല്ലാസിനി;
മയിരൊഴുകകിന്മനോഹരതയാ മാഞ്ഞുപോ-
ങ്ങനമശർപ്പിലതാ[122] * * * * * * *
ഇടിയിലെട്ടുലനയാ ഇടിയളന്നേരമ-
ഉടരവല്ലാതവഞ്ചിക്കൊടിവിരുമാ;
പൊൻകടതത്തയുമ്പുകല[123]* ത്തെയും (9b)
പൊ[124]* * * * * * *ക്കോരകാ;
വാകമാലെക്ക തൻ വലയനാദങ്ങളാൽ
വാഴ്ക്കയില്ലെൻറു വാവിട്ടു ചൊല്ലിന ളജാ;

---

121. അളു = അളവ്.

122. അടുത്ത ഏഴക്ഷരം പൊടിവുനിമിത്തം ഏറ്റവും അവ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. ഭാഗികമായിക്കാണുന്ന ലിപിവിന്യാസത്തെ ആസ്പദിച്ച് ഈ ഭാഗം മധുപമാലാപ്രഭാ എന്നു പുനഃസംവിധാനം ചെയ്യാം. ഇടയ്ക്കുള്ള ഏഴക്ഷരത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗം അല്പാല്പം നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വായിക്കുവാൻ വലിയ വൈഷമ്യമില്ല.

123. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഏകാരചിഹ്നം (െ) മാത്രമേ വ്യക്തമായിക്കാണാവൂ. മറ്റു രേഖാംശംകൊണ്ടും പ്രകൃതംകൊണ്ടും മലർത്താരത്തെയും എന്നു വായിക്കാം.

124. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ മാല ദ്രവിച്ച് നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെഭാഗം പൊങ്ങുരാറുന്ന എന്നായിരിക്കാമെന്ന് ഊഹിക്കുവാൻ അല്പമായ അവശിഷ്ടരേഖ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു.

പരമപൂരുഷന്റെ പാഞ്ചജന്യത്തെയും
പാൎത്തുതോറ്റിക്കുമപ്പൂതിലസൽഗളശ്രീകാ:
മറു പൊറുതിതചന്ദ്രനാ മുന്നേ മുയൽ–
ക്കറുക[125]ക്കെട്ടു ചെയ്യുന്നുഖാരതോയഹ ാ
പക്വമാമണിയെയും പക്വബിംബത്തെയും
പാൎത്തുതോറ്റിക്കുമ[126]* * * ധരസുധാ;
മുല്ലനന്മലരിലും മുത്തിലും മുത്തെ–
ഞ്ഞഴകിൽ മുഴകിന്റ മുഗ്ദ്ധസ്മിതാ[127];
കിന്നരീഗീതവും കിളിയുടെ മാറാവും
കിമപി കീഴിട്ടുമളം കേളിമഞ്ജുളരവാ;
നക്രകേതനസരോജാളീനകർണ്ണികകളും
നവതിലപ്രസവമുന്നാണമന്നാസികാ;
കരുകന്ദൎപ്പദൎപ്പണരുചിം കേവലം
കവലയാക്കിന കപോലസ്ഥലാലംകൃതാ.

---

125. ദൃകം; മൂലത്തിലേന്റ കട്ടപാഠമാണ്.

126. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തേതിന്റെ ആദ്യഭാഗവും കാണ്മാനില്ല. എങ്കിലും അതു് 'വാ' ആണെന്നൂഹിക്കാം. ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ 'തോറ്റിക്കുമപ്പവാധരസുധാ' എന്നായിരിക്കണം ലേഖനം ചെയ്തിരുന്നതെന്നു് തീരുമാനിക്കാം.

127. ഈ വാക്യത്തിൽ അക്ഷരലോപംകൊണ്ടു വൃത്തഭംഗം വന്നിരിക്കുന്നു.

കാമപാശത്തെയും കനകദോളകളെയും
കാളികൊള്ളിൻറ കർണ്ണദ്വയിവർണ്ണിതാ;
മറി[128]* ശിഷ്കണങ്ങളെയുമ്മാനുടെ നേത്രവും
മറുതലെ ഉഴിയുമമല്ലനീലേക്ഷണാ;
ചിന്തസംഭവനുടെ ചിതവില്‌ നേറിയരലെ–
ച്ചില്ലയാകിന ചലച്ചില്ലിവല്ലിയുഗാ;
പകർച്ചമെടത്തം[129]* താമ്പനിമതിപ്പ്രകൃതിയെ–
പരിക്കുറുന്നോററിയാല്പരിഭവന്തി പരം;
താഴ്‌പകനംകല തനിക്കുരിരിട്ട[130]ളികല-
ത്തങ്ങളെഴക്കിൻറ കാർമേഘമെൻററിവകളെ-
ത്തായമാടിത്തെഴെച്ചവിരുളമേദി[131]*
* * മവാർക്കുന്തലാല്‌ത്താമവൽകന്ധരാ;
പൊന്നാളിത്തുമയെപ്പൊണ്ടുബിംബത്തിനാ-
ല്പൊന്ന പോരെന്തും പോർ തന്ദുമഭോ–
ളജ്ജ്വലാ;[132]

---

128. ഒരക്ഷരം പകുതി പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'വ' ആയിരിക്കണം.

129. അടുത്ത അക്ഷരം കുറച്ചു പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു, 'പി' എന്നാണെന്നു തീരുമാനിക്കാം.

130. ഇരിട്ട് = ഇരുട്ട്.

131. മൂന്നക്ഷരം തീരെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു.

132. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പാടേ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തെ അക്ഷരം അല്പം പൊടിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും 'ല' ആണെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. സകല എന്നായിരിക്കണമെന്ന് പ്രകൃതാനുസാരം അഭ്യൂഹിക്കാം.

* *ലനാദിഗ്ഗുണൈസ്സുഭരിതാ നിതമ്പാദാ
വർദ്ധിതാ പിന്നെയംഞ്ചാളിയാക്കിളയ പെം
ണ്ണണ്ണിയച്ചിതിയ(ാ)[133]* തൃയാലോകിതാ.

പദ്യം 11

അക്കാലത്തിയമിഞ്ഞു പോന്നതിയമാനല്ലൂരിൻ
നിൻറംഞ്ഞന
പത്മാ പാ[134]ല"കടല്"തന്നില"നിൻറിവ ല
ക്ഷ്മതേ മനോജ്ഞാകൃതി
[135]* *ഗ്രീവീണാ ചിരം വിരചിതേ കോലത്തു
പൃക്കാൾ പുരാ
പുണ്യജാധവഗാത്രവൽപ്പ്രകീർത്തനാടിൻറണി-
ഞ്ഞാളിരം

---

133. 'യാ' എന്ന സർവനാമത്തിലെ ദീർഘചിഹ്നം കാണാനില്ല. അടുത്തതായി ഒരക്ഷരവും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ല് 'സാ' എന്നായിരുന്നിരിക്കാം.

134. ഗ്രന്ഥത്തിൽ, പതിവിന്നു വിപരീതമായി കകാരത്തിന് ചിഹ്നം കാണുന്നില്ല.

135. ഒരക്ഷരം, ഓല പൊടിഞ്ഞ് അദൃശ്യമായിരിക്കുന്നു. 'വീര' എന്നോ മറ്റോ ആയിരുന്നിരിക്കാം.

പദ്യം 12

ഏവം തസ്യ വചോ നിശമ്യ കനിവു—

റോനാ[136] * * * *തേ-

ന്ദ്രത്യാവേശമന്ദിരയാ പുലർവളം ചിന്തിച്ചിതു

നങ്ങനെ

കാമി കാമരിപും വണങ്ങിയവിടെച്ചാത്രണ

പോയാനടൻ

ഗന്ധർവ്വോപി ച ഗന്ധ[137] * * * * * *തസ്യാ

നികേതം പ്രതി.

ഗദ്യം 12

വാണിയമഴകിതു വിനിയ[138] വിറാവ

കോണിയ തൈവയ്ത്തവ്യതിയോ നെല്ലോ;

---

136. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പകുതി വീതമേ കാണാവൂ. എങ്കിലും 'മിനി' എന്നു വായിക്കാം. ഇടയ്ക്കുള്ള രണ്ടക്ഷരം തീരെ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു.

137. ആറക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിൽ സകാരമുണ്ടെന്നു തീരുമാനിക്കത്തക്ക രേഖ കാണുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് 'സിന്ധുര' എന്ന വാക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നൂഹിക്കാം — ഗന്ധസിന്ധുരഗതേതസ്യാ.

138. 'വി' യോ 'പി' യോ എന്നു സന്ദേഹം തോന്നാം. 'വി' ആയിരിക്കണം.

പിച്ചുളനാട്ടിനു പോക ചന[139]* * *
*ച്ചുള നിങ്ങൾ നിറുപ്പിച്ചുളവിൽ
[140]*ച്ചുളവില്ല നമക്കറിയൊന്നാം
പൊച്ചുളവുങ്ങളെതിയും വല്ലേൻ ഞാൻ;
ഇച്ചുളതിപ്പ്രമാ[141]* * * റാൻ
പച്ചയുളന്നല്ലാപ്പുടെൻ തല[142]*
* *വടിയുമിച്ചലയുമൊൻറതെര-
യച്ചു പെറുൻറള്ളു കച്ചുണ്ടെല്ലാം;
പതെച്ചുപ്പടമിവ വിതെച്ചു[143]* *
* * *മള്ളുയ നിതെച്ചാൽ
പതംചേർ[144]ക്കാൺമതിനറിവോർ.
കമ്പിളി നനക കനംപെരവും കൊൾ
കമ്പിളി നാളുമെയെടികളിതപ്പാൻ.

---

139. അടുത്ത അക്ഷരം അവ്യക്തമാണ്. എങ്കിലും 'ക്കി' എന്നായിരിക്കാമെന്നൂഹിക്കാം. തുടർന്നുള്ള രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

140. അടുത്തതു് 'റ' കാരത്തോടുകൂടിയ ഒരു വ്യഞ്ജനമാണ്. ഗ്രന്ഥത്തിൽ 'റ' എന്ന വ്യഞ്ജനാക്ഷരംകൂടാതെ സ്വരത്തിന്റെ ചിഹ്നം മാത്രം കാണുന്നുണ്ട്. (കൊ?)

141. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നം (െ) കാണാനുണ്ട്.

142. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതു് 'പ' യോ 'വ'യോ ആയിരിക്കാം.

143. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

144. 'ക' എന്നും 'ക്ക' എന്നും വായിക്കാം. ഈ അക്ഷരം വെട്ടിയിരിക്കുന്നോ എന്നും സംശയിക്കാവുന്നതാണ്.

കംപിയൊരെൺപതു നംപി പറൈഞ്ഞതു
ചെംപുനിറത്തിനതയ്ന്പതു പൊതം;
ചെമ്പടമൊട്ടുവതംപടി കൊള്ളെ—
നെന്ന്യാനച്ചിവ ചംപ്രാണിപ്പടി
നമ്മാണകൊട[145]* ണി കരൈക്കില്ല—
മമ്മാണിക്കി പെറുമ്മാവിന്ന
ളപ്പാന്മാരിത്താ പാണ്ടി കൊട്ടത്തവ
മീണ്ടു വരിൻറിതു നീണ്ടിതു കാലമി-
നിക്കൊളെവാരർ വെണ്ടുകിലിറ മ-
രൈപ്പണമൊഴിപിതു[146]* *ലി തൃപ്പല-
മൊപ്പട വില്ലിതു നപ്പമെനക്കിതു
ചുക്കൊത പലമേ വില്ലുതരെറ-
ച്ചുക്കര തതവൻ തക്കരി തതകിവ്-
പൃഴ്ക്കരമൂലമരുക്കിനതും കൊൾ
ചോളത്തരി [147]*വ വെളെക്കരി കൊൾ

145, ഒരു മാത്രയുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'ത്മാ' എന്നായിരിക്കാം.

146. രണ്ടക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു, ഒന്നാമത്തേതു് തീരെയില്ല. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അംശമുണ്ടു്. അതു് 'പ്പാ' ആയിരുന്നിരിക്കണം തിപ്പലി എന്നു വായിക്കുന്നതു് പ്രകൃതത്തിനു് അനുഗുണമായിരിക്കും.

147. ഒരക്ഷരം തീരെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കോ[148]* ഉവിളു നാരളെക്കറവിനി
മിളകം പൊള്ളുകളള്ളവ്വന്നള്ളിളു
കളുയ്യുന്നതമളു ഇളുന്നംപെിരയാടൊത
വ[149]*തം പറയെമ്പട്ടം കാവ്യം
കാൺപിളു കൊൾകില്ലട്ടിനി വന്നോല്
തൊൽക്കം വേണ്ടാ പട്ടളിനായർ
പറഞ്ഞതിലൊട്ടൊത നെഞ്ഞതാം
പട്ട[150]*തതിതവാണ മുതൽപെ-
രെട്ടരെതയട്ടോ വപതിയുമൊണ്ടാത
ചെട്ടല്ല ചൊന്നളു പട്ടതട്ടപ്പാൻ
തമ്പവൻ, തമലാം കേട്ടോം കാരിതി-
[151]ലെവി * യിട്ടെ[152]*ഞെകംപണകനോ-
ടിറയരെപ്പാല്ലരാളുതളുഹ്മ
കരണ ഹിസ്സ്വധിസഹ്മി

---

148. രണ്ടക്ഷരം മുഴുവൻ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

149. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ അല്പം മേലെ മാത്രമേ കാണാനുള്ളൂ. 'ള്ള' എന്നാണെന്ന് ഊഹിക്കാം.

150. അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

151. അടുത്ത അക്ഷരത്തിലെ ലകാരത്തിന്റെ അംശം കാണാനുണ്ട്. 'ലെ' എന്നായിരിക്കണം അക്ഷരത്തിന്റെ പൂർണ്ണരൂപം.

152. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗംമാത്രം കാണാനുണ്ട്. അത് ഇന്നതാണെന്നൂഹിക്കുവാൻ വിഷമമായിരിക്കുന്നു. 'റ' ആകയുമാം.

കഹറുഹൻവഹുറകെളജ്ഞടണ ദേക,
വാരി തതൃപ്പനിരഡയിദ്ദാ
ഹാവര[153] * * * * * * * * * യ
പഡണി പുരതെ കച വൈത്ത വിരലെകപി-

(11b)

തലെത്തയിനകയിനമഗാ ളെളി
154* *തെമക്കിക്കിരെല്ലുപ് ഹസ-
ഹസ്ഥം വെല്ലും ദേവാ 155* * ** * * * *
ഏസ്സ്വാനെസ്സ്തിനി മലയാളംട[156]
ച്ചോഴിയതാഴ്തിയർ കരനാടകകുര-
കരകാദികൾ നാനാദേശികൾ
പെല്ലും വാണിയരശ്ശാളുഷിതം
മണ്ടാ[157]*യുമഥ കണ്ടു നന്താർ.

---

153. എട്ടൊമ്പതക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെരണ്ടക്ഷരത്തിനു് ഈകാരസാമ്യമുണ്ടെന്ന് അവശിഷ്ടമായ രേഖകൊണ്ടു തിരുമാനിക്കാം.

154. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

155. എട്ടുപത്തക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന ഓലയുടെ ഭാഗം ദ്രവിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ നാലക്ഷരം 'എല്ലുമെല്ലും' എന്നു വിഷമിച്ചു വായിക്കാം. അവസാനത്തെ അക്ഷരം 'ണ്ണ' ആയിരിക്കാമെന്നും ഊഹിക്കാം.

156. 'ട' കഴിഞ്ഞു് 'ര്' എന്നെഴുതിയിട്ട് വെട്ടിയിരിക്കുന്നതായി തോന്നുന്നു.

§ 'യ' കഴിഞ്ഞു്, ല എഴുതി വെട്ടിയിട്ട് ര എന്നു് അതിന്റെ പുറത്തു എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

157. അടുത്ത അക്ഷരം കുറെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'ടി' എന്നായിരിക്കണമെന്നു് ഊഹിക്കാം.

ഗദ്യം 13

പിറന്നയൊട്ടംങ്ങനേ ചെൻറവാരേ മുഹൂ:
പിന്നലൊഴ്യേടുത്തുന്നലൊഴ്യേടവും
കാട്ടിയൊരെട്ടുള്ളണി[158]* *ച്ചുട്ടും വാങ്ങിവ-
ച്ചക[159]* *വച്ചട്ടിയക്കുട്ടമാട്ടിക്കരൈ-
ക്കിൻറപെയ്പട്ടിനാപോലെ തിരത്താട്ടമി-
ല്ലാത നാണത്തിനാല് വട്ട[160]* കട്ടമെ
നികരെപ്പാഴ്ക[161]* ം കട്ടമൊളെളാക്കൻറ-
ളന്താട്ടവക്കുളെലാം കട്ടമൊണ്ടായ്-
വരുന്നട്ടമായ്പോയിടം മുട്ടി ചുട്ടിട്ട
നിൻ[162]* *ഞ്ചിലു് വച്ചാലിരങ്ങിരമെല്ലോ കറു
പ്പമമെലിമമെറിടെടീ പഴ്ത്തിനിപ്പറയി
നിൻ പൊതിനില്ലന[163] വെഴച്ചത്തിനിപ്പാവ

158. 'ച്ച'യുടെ മുമ്പ് ഓല പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

159. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

160. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഏകാരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമായി കാണാം. ഉടനുള്ളത് 'മ' എന്നായിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്.

161. അടുത്ത അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ അനുസ്വാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്.

162. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ അനുസ്വാരഭാഗം കാണുന്നതിൽനിന്നും അതു് 'ന' എന്നായിരിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കാം.

163. ഈ അക്ഷരം 'ര' തന്നെയായിരിക്കണം. സാധാരണയിൽ നിന്നു് അല്പം ആകൃതി വ്യത്യാസമുണ്ട്

നിചത്തി നി മത്തിമിനിനാപൊ[164]* * *
മുക്കവരെയുന്നത്തിയേറിട്ടുമാനെറ്റി (12 b)
നൊൻറിലപോൽ നിളള § യെച്ചുട്ടനിരച്ചു നി
യെത്തൊട്ടപോകളുണിപ്പലയി നിൻപിള്ള–
യെപ്പുറുമന്തള്ളമത്തവിട്ട[165]* * * പെറാ
ഴുറിതലേ മറുതലെ ച്ചാൻറിനിച്ചൊല്ലുകിൽ
ചൊല്ലുവൻ തണമാതെല്ലാമണ്ടാരാഴക്കകൾ
നിതനമലെത്ത ണനായനമു മെപ്പെണ്ടികാ–
ട്ടിന ളുട[166] * * * * * ശ്റിട്ടവ–
ണ്പെണ്ടിലച്ചിട്ട[167]* * *തെല്ലാമുമി–
ഌറാക്കിടന്നോർ ചൊല്ലുക്കണ്ടമേ പാക്കിയം

---

164. ഒന്നോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അവസാനത്തേതു് പകുതികാണാം. അതു് 'ള' ആണെന്നു് ഏറെക്കുറെ തീർച്ചയാക്കാം.

§ ഒന്നാമത്തെ പുള്ളി എഴുതിയിട്ട് അതിന്റെ മുകളിൽ 'യ' എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

165. നാലക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'ട്ട' വിനെത്തുടർന്നുള്ള അക്ഷരം 'പെ' എന്നായിരിക്കാം. ഒടുവിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അനുസ്വാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്.

166. നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കണം. ഒടുവിലത്തേതിന്റെ ഇകാരചിഹ്നം കാണാം. ആ അക്ഷരം 'നി' ആയിരിക്കാം.

167. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതു് 'ണ' എന്നാണെന്നൂഹിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരംശം കാണാം.

കെട്ടപഴഞ്ചേരിയതെമ്മക്കറുതന്താററു നി-
ച്ചേന്നി[168]* * * *ഴ്കടച്ചെറുമി നി[169]
* *പ്പോയിരിക്കുകക്കറുകപ്പട-
ത്തുകനായ്കടിപ്പെറന്നാക്കറിച്ചിട്ടനാ
നായ്കിടപ്പട്ടനരിക്കിര കൊട്ടകപ്പട-
ന്നട്ടവുമെ[170]* * * * ടിറകടപ്പോയിരം-
യ്യകക്കടെന്ററിഞ്ഞുനെ തെരുവിൽ വഴുന്താഴ-
ത്തെതക്കഴാം കണ്ടുവത്തുപ്പോയാനസൊ.

പദ്യം 13

അഞ്ഞാറിഞ്ഞുതിന്നാകൊൾക ഞെ[171]* * * * *
ൻ തരാഞ്ഞുമൊന-
ല്തന്നാൽ ചോളമളക്കിൽ വാള തെരുവൻ
പുണെലക്ക പുഴിരള:

---

168. നാലക്ഷരത്തോളം പോയിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതിന്റെ ആകാര ചിഹ്നം കാണാം.

169. ഇവിടെ രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'പെ' എന്നാണെന്ന് ഊഹിക്കാം.

170. ഓല പൊടിഞ്ഞ് നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

171. നാലക്ഷരം ഓല ജീർണ്ണിച്ച് നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു, ഒടുവിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അല്പഭാഗവും ഊകാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്. 'മ്' എന്നോ, 'ങ്' എന്നോ ആയിരിക്കണം അക്ഷരം. ചെമ്മനെൽ എന്ന ഇതേ വരിയിലെ ഭാഗവുമായി ശബ്ദങ്ങളിയോടുള്ള ചേർച്ചയെ പുരസ്കരിച്ച് 'ചൊമിൽതരാം' എന്നായിരിക്കണം എന്ന് ഊഹിക്കാം.

വാളെഴക്കാള്ളു വരാല്, പരല്ക്ക പതർ നെ-

ല്ലൂരുള്ളാതിതെൻറിത്താനെ

മിൻ വില്ലു[172]* * * * * * * *ക്കി ****

* ഇഫലം. (12 b)

ഗദ്യം 14

കതിളൊടൊത്ത പെരുമയ്ക്കൂണ്ട പിതാ-

നിതളൊടി[173]* *ന്നിറവുള്ളവനാ-

ഉല്പരിപാടിതപാദതലാംഗുലിനാ

പരി[174]* * *ട്ടയായത കടാ-

വൃതപാദ,നവൃത്തയിർവെള്ള തവ-

ന്നരലൊരു തരളെച്ചുളുമിഴ്ത്തവിര-

ത്തെന്താരപാടി,അമാമതിന്നിടയെ

കുരലാടതമായണിയൊരു നട-

---

172. അടുത്ത പതിമൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്ക് 'ക്കി' എന്നൊരക്ഷരം കഷ്ടിച്ചു കാണാം.

* ഈ യകാരം വെട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. 'ഇഫലം' എന്നു തുടങ്ങി ഈ അക്ഷരം വരെ എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം അടർന്നിരിക്കുന്നു. 'പെരുമ' എന്നായിരിക്കണം പാഠം.

173. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഇതളൊടി'യുന്നിറ വുള്ള എന്നു വായിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

174. മൂന്നക്ഷരത്തോളം ഓലപൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ കാണുന്ന മൂന്നക്ഷരവും (ട്ടയാ) പ്രായേണ പൊടിഞ്ഞിരിക്കയാണ്. ഒടുവിലത്തെ 'ച' ആയിരിക്കാം,

ന്നരയോട കഴുത്തിലുലാവി*[175]ര-
പ്പുരമൊടിയുടൻ വിളയാട്ടമവ-
ങ്ങതളിടിന കാർകുഴലാച്ചിയർകൺ-
പതകിടുകില്ലുന്നിറയാതതുതു.
ന്നി[176]* *തെിലു്മെച്ചുകളിക്കു[177] *
* * (ര)യാടരവിന്തലമേലിനതാ-
യ്ത്തിരുനാടകമാടിന കോവലർകോ-
ന്നതൾ പാടിന വണ്ടു ഇഴാകുടിയ-
ന്നതു[178] * *നകോയില്മനോജ്ഞതെ[179] *
* *നാടകചാലദുരായമതാൽ.

ഗദ്യം 15

പെയ്യും കതൃകിലിലിൽനിറ നീല-
ങ്ങളെന്റിവകളൊടിയലിന കാന്തി-

---

175. അടുത്ത അക്ഷരം പ്രാണി ഇരയാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതു് 'മനാ' ആയിരിക്കാം.

176. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നം (െ) കാണാനുണ്ടു്.

177. അടുത്ത രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

178. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'മതവിടിന' എന്നാകാം.

179. രണ്ടോമൂന്നോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

[180] ◦പച്ചും കരകലിതാസിഹതാസുര-
ച്ച[181] * *ഴിയില്‍വിരഞ്ഞ മരണാ-
രച്ചും കണ ചില ചിലയൊട്ട ദധതം
ഞെയച്ചും ഭുജയാവിഹരണ[182] ചതുര-
ഞെച്ചു[183]** ന മണിഭൂഷണരുചിരം (13 a)
കൊച്ചുവലയണികഴല്‍ മകരോജ്വല-
മെച്ചുംപുടയവനതവെരി ചെച്ചു-
ഞെച്ചാദിരികില്പ്പുളകടയൊനം

---

180. 'പ' യുടെ മുമ്പില്‍ താള ദ്രവിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു. ഏകാര ചിഹ്നം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കാം.

181. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദിഭാഗം മാത്രമേ കാണാവൂ. ബാക്കി പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. കാണാവുന്ന ഭാഗവുമായി സരിച്ച് അതു 'ച്ചു' എന്നാണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. 'ച്ചും' എന്നത് ഇതിനു മുമ്പും പിമ്പും ആവര്‍ത്തിച്ചു കാണുന്നതിനെ ആസ്പദമാക്കി നോക്കുമ്പോള്‍ ഇവിടെയും 'ച്ചും' എന്നായിരിക്കാനാണ് ഇടയുള്ളത്. ഇതിനടുത്തുള്ള അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു 'വ' ആയിരിക്കാമോ?

182. വിഹരണ എന്നു കഴിഞ്ഞ് 'ശില' എന്നെഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു.

183. താള അല്പം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'ച്ചു' ക്കുശേഷം അനുസ്വാര ചിഹ്നം ഉണ്ടായിരിക്കണം. കൂടാതെ രണ്ടക്ഷരം കൂടി നഷ്ടപ്പെട്ടു പോയിട്ടുണ്ട്.

വള്ളുന്നിലിലെ[184]* * * * * *
* * * തിറമകളെ മനോഹര-
മുള്ളകൊവിലിലവിടെ വിളങ്ങി-
നിറഞ്ഞ തിരുവടിതന്നെയുമമ്പൊടു
കയ്യും കൂപ്പിയവ-നുനരവർത്ത-
മെപാഴുറാഴകി[185] * * * * * * * ാൽ.

പദ്യം 14

അവനാളകയ്യതമല്ലാ[186] ● ● ●ാൻ കണ്ടു കണ്ണി-
നാഴിച വെവിങ്ക വിരുതപ്പുതാസ്സദം ഗുതിസാരമെ
തന്റെപമതചി കണ്ടാനപ്പിയാതു[187] ● ● ●-
ഭവനമതിമനോജ്ഞം നാന[188] ● ● വെി മാടം.

---

184. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരത്തിന്റെ അല്പഭാഗം വീതം കാണാം. അവ 'ഉന്ന' എന്നാണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. ഇതിനുള്ള അഞ്ചാറക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുതീർന്നു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

185. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ അംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. അത് 'യ' ആണെന്നൂഹിക്കാം. ഇതിനെത്തുടർന്നുള്ള ഏഴു നാലക്ഷരങ്ങളോളം മാഞ്ഞുപോയി നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

186. രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു.

187. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവ (ഉ)'ണ്ണിയച്ചി' എന്നായിരിക്കണം.

188. രണ്ടക്ഷരം കാണാനില്ല ആദ്യത്തേത് 'മ' ആയിരിക്കാം. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ 'മാനമപ്പുരാമിമാടം' എന്നു വായിക്കാം.

ഗദ്യം 16

വല്ലരിയിൽ കുസുമല്ലസിതം കിളി-
വല്ലഭയോടുസഹ കിളരുന്ന കൊമ്പിനു
പല്ലവകമ്പനവല്ലി[189] ● ● ● ●
ഫുല്ലമലർപ്പൊടിതല്ലജകമല്ല
കിഞ്ചുകകേസരസങ്കുലിതസ്ഥലി
കങ്കണമന്നും കരൻകൊണ്ടുമതിങ്ങളി
മങ്കയർകൊ[190] ● ● ● ● ടിരംകിന-
മെങ്കലിനാടിരിലംകമിളക്കൊടി
താനുള്ള മുഴുത്തരിൽ മേന്താവച്ചമന്ത
ന്തമധുവ്രതമൊന്ന പിടെടക്കു കൊ-
ട്ടുള്ള ഗള[191] ● ● ● ● ● ● ● ●
● ● ●ട്ടുള്ള കിടപ്പുനാരത്തിരി; (13 b)
നാകമതപ്യതിനാകമതിലെ
നാകമണങ്ങളണിചന്ദനമലർ-

---

189. അന്ത്യ മാത്രകളുള്ള അക്ഷരം, ഓല ദ്രവിച്ച് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

190. അടുത്ത മൂന്നു നാലക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന ഓലയുടെ ഭാഗം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

191. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ എകാരചിഹ്നവും വ്യഞ്ജനത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗവും കാണാനുണ്ട്. അത് 'മെ' എന്നായിരിക്കാം. തുടർന്ന് ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

[192]കാകിൽ കളകൂജിതകലമിടിന്ന
കാകലയോടു കലാവിപ[193]* *
*തമലർച്ചുന ചുംബികതകയിൽ-
മാതികഴററിന ഗീതപ്പുതശ്രുതി
മാധവിമാലതിജാതിസകേതകി
പാതിരി താതിരി വിതിയാതമണിരി;
[194]* *ലർവെള്ളിവിതാനവിരാജിത-
[195]* * *ത്രയ തടിപ്പ് കപ്പിലാക്കുന്നി
വണ്ടിനമെണ്ണമിരിഞ്ഞു കണ്ടിടിൽ
കൊണ്ടലിനൻറ്റു നടപ്പ[196]* * * *

---

192. കാകിൽ = കാവിൽ.

193. ആറു മാത്രയുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേത് 'ച്ച' ആയിരിക്കണം.

194 രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേത് 'ധ' എന്നാണെന്ന് അനുമാനിക്കാം.

195. മൂന്നക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ണ' ആയിരിക്കണം എന്ന് അവശിഷ്ടരേഖാംശംകൊണ്ട് ഊഹിക്കാം. രണ്ടാമത്തേതിൽ 'ന' കാരമുണ്ടെന്ന് അവശേഷിച്ച രേഖ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. മൂന്നാമത്തേത് ഇകാര ചിഹ്നമുള്ളതായിരിക്കാമെന്നും കാണാവുന്നതാണ്. ആകെ കൂടി ആലോചിക്കുമ്പോൾ തണ്ണളിർ (തൺ + തളിർ) എന്നായിരിക്കണമെന്ന് ഊഹിക്കാം.

196. ആറുമാത്രയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ മാല പൊടിഞ്ഞു ലോപിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

പൂന്നനറുംപൊടിതന്നി[197]* * * ത
പൊന്നിറമായിന പൂന്നവഷട്പദ-
മിന്നവരനന്നമതൊൻററിയാത്തു ട-
ന്നിനിയ ഭൃംഗി പി[198]* * *ത്തതിരി;
അൻറലരിൻറല[199]* *തടഞ്ഞതി-
ലൊൻറുപലരിൻറ സുഗന്ധരാഗതി
തെൻറലിഴന്നി വതിർറളമെമ്പി[200]*
നിൻവൃമൃതൻറ ശി[201]* * * *ൻറാലി
ചെംപൊനിരതൻറു പുലംപൃതിംപൊറ്റു
ചെണ്പകമണ്പിന കൊംപൊതെഴും പുല-
മ്പു വരും പരിശാം പല തണ്പകം

---

197. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

198. നാലുമാത്രയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയി.

199. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിൻറെ അംശം കാണുന്നതിൽനിന്നും അതു് 'ൻറു' ആണെന്നു് ഊഹിക്കാം. 'നലമൻറു' എന്നു വായിക്കുന്നതു ശരിയായിരിക്കും.

200. വൃത്തം നോക്കുമ്പോൾ 'മ്പി' എന്നായിരിക്കണമെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരക്ഷരം വിട്ടുപോയതാവാനും ഇടയുണ്ടു്.

201. അടുത്ത മൂന്നുനാലക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിനു ദീർഘമായ ഇകാരസ്വരമുണ്ടു്. 'ശീലിയുല' എന്നായിരിക്കാം പാഠം.

മിമ്പയ[202]* * * * * മൊരുത്തിരി, (14 a)
അച്ഛവതിപ്പതിലാതിളതെനില്'നി
രംപരംണനിന്മയായ്'ഒപ്പൃതകാന്തിയിലി-
ത്തഖില്പരത്ര്യമരോഹിണിമാതായ്'
മേവുക ചമകയിരത്തിപ്പുവിൽ
പ്രാപ്യ[203]* *തിരസഞ്ചിരമെൻറു നി-
രനേകരത്രാത ലതാനാമാതിര
പുണർന്നങ്ങളിലാല്'ക്കാന്തജനേന ച
പൃയന്ത്യാ പൊടിമത്തൽമനോജ്ഞതെം
ഭ്രമരാംഗനമാർ ചേർവട[204]* തടം.
ചെറരിച്ചറിവ്യ[205]* * *യഞ്ചിത-

---

202. നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത്' 'നി' ആണെന്നു തോന്നുന്നു. അതിൻറ മേല അല്പം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്'.

203. രണ്ടക്ഷരം മേല ജീർണ്ണിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തേതിൽ ആകാരസ്വരമുണ്ട്'.

204. അടുത്ത അക്ഷരം ജീർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. എകാരചിഹ്നത്തിൻറ അംശവും ആകാരചിഹ്നവും അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്'. അക്ഷരം 'തൊ' എന്നായിരിക്കണം.

205. അടുത്ത അക്ഷരത്തിൻറ അംശം മാത്രമേയുള്ളു. അത്' 'റ' എന്നായിരിക്കണം. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരങ്ങൾ ദ്രവിച്ചു പോയിട്ടുണ്ട്'. ഒടുവിലത്തേതിൻറ ഇകാരസ്വരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമായിക്കാണാം. മുമ്പ്' പൂയത്തിൻറയും പിമ്പ്' മകത്തിൻറയും പേർ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതോർക്കുമ്പോൾ ഈ ഭാഗത്ത്' ആയില്യത്തിൻറ പേർ ഉണ്ടായിരിക്കുവാനിടയുണ്ടെന്ന്' ഊഹിക്കാം. 'ആയിലിയഞ്ചിതമായ്''എന്ന്' ആയിരിക്കാം.

മായ്മകളെല്ലാമമൃംഗതമിരി–
ളാല്യമെത്രരത്തുഞ്ഞിന പോല്ലുഹ–
ചിത്തിരുള്ളൊതിമരാത്തവിരാ
ഖ്[206]* * * വ മഹാനിഴലഞ്ചിത–
മവി[207]* * * * * * കേട്ടാ–
ലധികശ്രുവണെ[208]സ്വഭത്തിന്മുലം–
നെറുളിവിനില്യത്തര[209]കളമൊഴികൃഷ്ണ.
ച്ചാരമയൂരന്താഭ്രോഷ്ഠിനാ–
ന്റി[210]* * *ഷ്ടപദം ദിപ്പുരാ–
വില്ലചിരഞ്ഞ ന്മാരിവ കിരപി വി–
രെറങ്ങും കിസലയകളും കവികളു–
തംപ്പുരാടത്താരകളുച്ചയ–

---

206. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

207. അഞ്ചാറക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു, ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ ഐകാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്. ങ്ങു്, ഞെ എന്നായിരിക്കാം.

208. ഇള മുതൽ നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ക്രമം പാലിച്ചു കാണുന്നില്ല.

209. ഉത്തരം — ഉത്രാടം.

210. അവസാനത്തിൽ ദീർഘാകാരചിഹ്നം(ാ) മാത്രം കാണാനുണ്ട്. പൂരുരുട്ടാതിയെയും ഉത്രട്ടാതിയെയും കുറിക്കുന്ന പ്രോഷ്ഠപദം എന്ന പദം ഇവിടെ ഭംഗ്യന്തരേണ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്.

[211]ശംങ്ങ്വിളങ്ങുമഗാനാമലർ ത-
ന്നിൽ[212]* *നാലഭിരാമകണ്ണാച്ചപൊ-
ലിതാറ്റച്ചിലില കാണായ്ക്കാന്ത-
ത്തുക്കം കനിയായ്തികഞ്ഞ[213]* *പൃഥു-
കന്യാഭാവവിഭവം ഗമിതം
കോലമലക്കുഴല്മധുകരജാ[214]*
* *ന്നാമളമധുരതയുണ്ടാ- 14
ശുകപാതിരവാ വിദ്രുമലസിതം
കൈവല്യാഹിതമളികചാരുത്വം
കൊടിയിടെ വടിവുരതാനിതശോഭിത-
മേറാമിടം പ[215]* * * * * കിയ
ളുടയതിനാലപി ഭാഗധേയപ്പം

---

211. ഇവിടെ 'ഉച്ചൂതയംങ്ങ്' എന്നായിരിക്കുവാനാണിടയുള്ളത്. ചതയനക്ഷത്രത്തിന്റെ പേർ ഇവിടെ വരുത്തിയിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

212. രണ്ടുമാത്രയുള്ള രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

213. രണ്ടക്ഷരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം വിട്ടിരിക്കുന്നു.

214. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം ഓലയിലെ പൊടിഞ്ഞിരിന്നതിനാൽ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ലം' എന്നായിരിക്കണം. അനുസ്വാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്.

215. അടുത്ത അഞ്ചക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ മൂന്നെണ്ണത്തിന്റെ അംശം കാണാനുണ്ട്. ആ ഭാഗം (പ) ളുതയ എന്ന കല്പിച്ചുവായിക്കാം.

പാദപരാജിതാന്തണാരോകദ-
ലോജ്ജ്വലമവിടയകപ്പെടുന്നതു-
മവർത്തന്നാംഗം കണ്ട കണ്ണ[216]* *
കാമാസ്ത്രമയം നന്ദനസുന്ദര-
മുദ്യാനഞ്ച സ കണ്ടാനേവം.[217]

പദ്യം 15

കപചില് കോലം പോലെ മഹിതമണിമാടാ-
വിലസിതം
പെരുഞ്ചെ[218]* *ലെ പെരിയ കവള[219]* * *
ഉവതു്

---

216. രണ്ടക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'കണ്ടക്കൊ' എന്നോ മറ്റോ ആണെന്നു തൽക്കാലം വിചാരിക്കാം.

217. രേവതിനക്ഷത്രത്തിന്റെ പേരുമാത്രം ഈ വർണ്ണനയിൽ കണ്ടെത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

218. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിൽ 'ല്ലു' എന്ന കൂട്ടക്ഷരം ഉണ്ടെന്നു തീർച്ചയാക്കത്തക്കവണ്ണം അതിന്റെ തല കാണാനുണ്ടു്. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ ഒടുവിലുള്ള(ാ) എന്ന ചിഹ്നവും കാണാം. പെരുഞ്ചെല്ലൂർ പോലെ എന്നായിരിക്കണമെന്നു് അനുമാനിക്കാം. കോലം = കോലത്തുനാട്ടു്. പെരുഞ്ചെല്ലൂർ = വടക്കേ മലയാളത്തിലുള്ള ഒരു പ്രസിദ്ധക്ഷേത്രം.

219. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ഏകാര ചിഹ്നം കാണാനുണ്ടു്. ഈ ഭാഗം 'കവളക്കെരുണിളുവതു്' എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കാം.

കൊണ്ടെത്തുർപോലെ വളർകതളിയാൽ
മിക്കപതഞ്ഞ
ചൂഴന്റും കണ്ടാ[220]നവനവ[221]*ട കോയിലത്തുലം.

പദ്യം 6

പാലാരാളിതാഗിതാമ്പാ
പാലാരാളിഭോഗന്യസ്യ-
ന്താലാരാളിതകൈകിരാള-
പാലാരാളിഘാരാ[222]*രാമി

ഗദ്യം 17

മുത്തണി പന്തലില് മുറിന്ത മരോട-
മത്തായറു പകലുദിതനിലാവിട-
മെന്റുള്ളോര മതികെളയാതെ (15 a)

---

220. വൃത്തനിബന്ധനപ്രകാരം 'ന' ഗുരുവായിരിക്കണം. ഈ അവസാനപാദത്തിൽ ഒരക്ഷരത്തിന്റെ കുറവുണ്ട്. ഈ കാരണങ്ങൾ അനുസരിച്ച് 'കണ്ടാനവൻ' എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കണം ശരിയായ പാഠം.

221. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അടുത്തുള്ള 'ട' ഗുരുവക്ഷരമായിരിക്കേണ്ടത് അനുപേക്ഷണീയമാണ്. 'അവനവളുടെകോയിലത്തുലം' എന്നു വായിക്കുന്നതു തെറ്റാകുവാനിടയില്ല.

22.2 മേല പൊരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു
പാലാരാളിഘോരഭോഗാമി' എന്നായിരിക്കാം.

പോലെൻറപി ച നിരന്നെ[223]* * * *
ച്ചെപ്പ്വാ ള്ളിളിയുമൊരിവടമൊടടം;
കേൾപ്പതനല്പര [224]* ണൈവിയാഗര-
വെൻറു തളങ്കി[225] നളടിനരസികം,
വിലസിത വെള്ളി ച നിലയമൊത [226]* *
* ക്കാർകാല [227]* * * * *
* *സിജ്ഞശരദാമാലംകാരം
ഹേമന്തങ്ങിന മണിമാശിശിര-
സ്ഫുടിതചിമാടനത്തിൽ വസന്തം,
ഇക്രള്ളചിസ്മിതമാസം ഗ്രനവ-
പൃജ്ഞനമനിശം * * * * * *[228]

---

223. നാലക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

224. ഒരക്ഷരം വിട്ടുകാണുന്നു. 'സ' ആയിരിക്കാം

225. 'ങ്ങി' എന്നും ഈ അക്ഷരം കല്പിച്ചു വായിക്കാം.

226. ഇവിടെ മൂന്നക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടെണ്ണത്തിന്റെ കുറച്ചുഭാഗം കാണാനുണ്ട്. അവ 'അലി' എന്നായിരിക്കണം. മൂന്നാമത്തേത് തീരെ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു. രചനയിൽ ആഴ്ചകളുടെ പേരുകൾ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.

227. ഏഴെട്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അവയിൽ അവസാനത്തെ രണ്ടക്ഷരം 'സര' എന്നായിരിക്കാം.

228. ഏഴക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അല്പം മേലെ കാണാനുണ്ട്. അത് 'നോ' എന്നായിരിക്കാം. അടുത്ത അക്ഷരം 'ക്കി' എന്നോ മറ്റോ ആയിരിക്കാമെന്നും ഊഹിക്കാം. ഈ നഷ്ടപ്പെട്ട ഭാഗത്ത് വർഷകാലത്തിന്റെ പേര് നിഗൂഹനം ചെയ്തിരുന്നിരിക്കാം.

* * വിചിത്രിതഭിത്തിവിതാജിപ്പു-
രം 229 * * * വിത്താഢ്യന്മാർക്കും
കേട്ടുവിഷയമാം കേതനിവാസ-
ന്നട ചിലതാളി വിളങ്ങിന നർത്തന-
ശാ 230 * * * * * * രയം
കഹചിതമാവിന ഘനോ മഞ്ഞൾപ്പു-
നല്ലാത്താധികമതൈവെപ്പിയലിൻറതി-
യൊപ്പിന കറിയൊട്ടുകാതകിൽകൊണ്ടുപ്പു-
ക 231 * * * * * * * 232 ത്തിലയാകിയയാ-
തയില്ലൂമിനിമാഴിപുറുകി-
ടനാമണോഹര തെക്കൊപ്പ്രായമ-
മായിന ചാതപ്രവപ്പത്തിനിയനി-
233 * * * * * * * പ്രതിപാദ-

---

229. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്.

230. അഞ്ചാറക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ല' എന്നായിരിക്കണം.

231. ഏഴക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നവും അവസാനത്തേതിന്റെ ആകാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്.

232. ഈ അക്ഷരത്തിന്റെ പുറത്തു് വീണ്ടും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അക്ഷരം ഇന്നതാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വിഷമമാണ്.

233. ഏഴെട്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നവും ഒടുവിലത്തേതിന്റെ അനുസ്വാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്.

സേവാതാളാം നസ്സവിത്രതിയാ

കനകവിശേഷദ്യുതിമരീചികലാ.

പഞ്ചമി കത്തത്തമി[234]ത്തക്കരല്"മം-

കയർ കൺപലവ[235]* * * * * * (15 b)

* * * * * * * ദശമിനു-

ന്നവിവേകാദശിവോകതിവിമിത്രം

വിടനിവഹാനാടുടനളുനായിന

സദാപാദശിവ[236] * * * * * *

* * * * * ലഞ്ചോകിയു[237]വാ

ലവൻറൻ ചൂതിഫ നികണ്ടയിതെന്ന–

ത്യുതാളിവൃതം വേരൊതപക്ഷ-

---

234. അത്തമി — അഷ്ടമി

235. പതിമൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗത്ത് നവമിതിഥി പരാമൃഷ്ടമായിരുന്നിരിക്കണം.

236. പതിനൊന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അടുത്ത രണ്ടക്ഷരത്തിന്റെ അംശം കാണാമെങ്കിലും എന്താണെന്നു തീർച്ചയാക്കുവാൻ വിഷമമാകുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'ന' ആയിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. രണ്ടാമത്തേത് ഉകാരമുള്ള ഒരക്ഷരമായിരിക്കണം. ശൈഥില്യമാകാം. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം 'ദയതയ' എന്നാണെന്നൂഹിക്കാം. ബാക്കി, ഒടുവിലത്തെ ആകാരചിഹ്നമൊഴിച്ച് ഒന്നും കാണുവാനില്ല.

237. ദ്വിതീയ, ചതുർത്ഥി ഇങ്ങനെ ചില തിഥികൾ കവി വിട്ടുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. അതോ ഈ തിഥികളുള്ള ഭാഗം ഗ്രന്ഥത്തിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ?

നീലക്കല്ലുമതിലിതിൽ നിരെച്ചുററി-
ച്ച്[238] * * * * * * * ലമുൻ
നീലച്ചേലകിടന്നേതൻറ
[239]മാലെലക്കഴലികൾ തൊഴുവടമൊരിടം;
മാണിക്കോജ്ജ്വലമാളികകളെ
[240]* * * * * * സന്ധ്യാസമയ-
ന്നാണിപ്പോ[241] * * * ഴിഞ്ഞതരിസാരികൾ
കാണപ്പുകലേ പോമടമൊരിടം;
പകഴമഹാമണിമണ്ഡ[242]* * * *
** ലർമ്മുഖകമലങ്ങളെ
പ്രകടിതപിററമിതെന്റാഴിത്യാ
മുകളിതതനന്തകാമുക[243]വൃന്ദം;
മല്ലപ്പൂന്തിളകുലമാർമ[244] **

---

238. ഏഴക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

239. ഈ അക്ഷരത്തിൻെറ മുകളിലത്തെ അംശമേ കാണാവൂ.

240. ആറക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

241. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 'നാണിപ്പോളുമൊഴിഞ്ഞതരിസാരികൾ' എന്നോമററോ ആയിരിക്കാം.

242. അഞ്ചാറക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

243. വൃന്ദം = വൃന്ദം.

244. ഏഴെട്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ടും 'റവ' എന്നാണോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്കവണ്ണം മേലാംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്.

* * * * * * വാനമ്പോലെ

ഫുല്ലപ്പന്തിനരുമൊത്തിലക-

ക്കുളെല്ലപ്പന്തലലംകൃതകോണ-

ത്തന്നാമ്നാതിയമാനല്ലൂരപി

കതിര്‍ത്തുകളമൊഴി[245] * * *

* * * വളയമാകിലുമുളെപ്പു:

കോലയപ്പുടയോല ക്രാന്തനിലം: (16 a)

മണിമയമാകിലുമെങ്ങും കഫചി-

ത്വിശ്രിതമരതകകാന്തദ്വാരം;

വൈരവിനിര്‍മ്മിതമപിച സ്നിഗ്ദ്ധം

ഗോ[246] മേതകമാം ഗോമേതകമാ-

ല്ലുമികളുകം പൂർക്കളുകം

പെടി പെരുമ്മരതമൊടൊരു

ക്കുടിയിതക പൊറുക്കുതാന്ത്യ-

ന്നാളതനകരാലക്രിയയായിന

ലങ്കയിതെ[247]* പടികൾപളുമളവ-

---

245. അദ്യാക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

246. 'അപിചസ്നിഗ്ദ്ധം ഗോ' ഇത്രയും എഴുതിയിരിക്കുന്ന പത്രാംശം വളരെ ജീര്‍ണ്ണിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

247. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അത് ന്റ എന്നായിരിക്കണം.

റത്ഭുതമവനവൾ കോയിലകംപ്പു—
ക്കിട്ടശമവനിസാരമശേഷ-
മപശ്യന്".

പദ്യം 17

നാനാവിധാനവിഭവൈ നാണമൊഴി[248]* സദ്യ-
പ്പാളിനാ [249] ** പതിയെ കിഴയിനര ലോകാൻ
ഇരഭിൻറ ജാള്യവിവശാനനവേലമിതം
ക[250] * ാനമസൗ കടലിലെതിരയോട്ട[251]
ഇല്യാം—(?)

ഗദ്യം 18

കാരെപ്പുതപ്പിട്ട കസ്തൂരികാമണങ്ങളും
തേച്ചു ചന്ദനമകില്പ്രഭൃതികലങ്ങനമാ-

---

248. അടുത്ത അക്ഷരത്തിൻെറ . അധോഭാഗം മാത്രമേ കാണാനുള്ളൂ. അത് 'ത്ത' എന്നാണെന്നുവേണം ഊഹിക്കുവാൻ.

249. ഇവിടെ രണ്ടക്ഷരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം ഓലയിൽ വിട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ അക്ഷരദ്വന്ദ്വം, ഖനെ ചേൻ എന്നുവല്ലതും ആയിരിക്കണം.

250. രണ്ടക്ഷരം പ്രായേണ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു, അത് ണ്ണ ആയിരിക്കണം.

251. ഇല്യാം എന്നത് ഇല്യാൻ എന്നു തിരുത്തേണ്ടതാണ്.

ദൂർജ്ജിതം ഗന്ധമുണ്ടാ[252] യെല്ലാടവും.
കാഴ്ചയിൽ ചില [253]പുന്നാഗത്തിൽ ചെത്രതോ
വാഴ്ക മികവെഴുന്നായ്ക്കരായ്ച്ചിലരതി-
ല്ലാക വഴിയില്ലുള്ളികത്തിരാതികളി-
ക്കാളൂ പോതു[254] ** ർപ്പൂരസമ്മിശ്രിത- (16 b)
ന്നോക്കപ്പെറുടയ വെററില കവിൾപ്പാകമായ്
പാകവും പണ്ണുമച്ചുണ്ടികളെച്ചിലയാ-
ലാകലമടിയഴിഞ്ഞതു തങ്ങൊന്നവാ-
ന്മോതിനസ്പുരിതരെ[255] **ട്ടിയൊട്ടങ്ങനെ
മാതരെയ്പ്രതിമതട്ടായവംരൊഴുകവാ ;
പ്രാതരാരപ്രിയാ പതിമിതാരെന്ന കൂ-
ടയ വാണിയജനാൻ പരിജന [256] * * * *

---

252. ഒരക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'ക' ആയിരിക്കണം.
253. പുന്നാഗം, ഇലഞ്ഞത്തിന്റെ ഭേദമാണ്.
254. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏതായാലും 'മ' ആണെന്നൂഹിക്കാം. ഇതിനെത്തുടർന്നുള്ള അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'ക' ആയിരിക്കാം.
255. രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ ഒരു കാലചിഹ്നം കാണാം. രണ്ടാമത്തേതു് തീരെ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ ഭാഗം 'മൈക്കാട്ടി' എന്നായിരിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്.
256. ഓല മുറിച്ചിരിക്കുന്നു- ഭാഗങ്ങളിൽ 'വാണിയജനാൻ' എന്നു കാണുന്നതിനാൽ 'പരിജനാൻ' എന്നായിരിക്കണം അനന്തരഭാഗമെന്നു ഊഹിക്കാം.

[257]* * * * * യിമ്പാത്തു ഗതപാ തളു-
[258]ന്നാ * പാതെരക്ക പോവാൻ നിനച്ചാല്യമി
ത്തൊണ്ടിവായാൾതകൊണ്ടിതു പോവാനും
പണ്ടു[259] * യ്ശളനാടെ കൊണ്ടുകാശായി[260] *
കണ്ടെരെത്തുപോയ് വേശകൾക്കിരിരുന്നൻ,
നോക്കുമുണ്ടിക്കപോത്തു നമ്മെവെണ്ടുമെ-
ന്റക്കിടക്കകവെ[261] * ന്നെമരിച്ചിച്ചുവ-
ന്നതിയോടെ കിടന്നച്ചിയാർ തകൾത്തുലോ-
കച്ചുമരിച്ചിച്ചുവാഴകന്നങ്ങൾക്കതാ-
നച്ചമാകിന്റു തൊച്ചുത്തുമ്മാടിനാൾ;

---

257. ഇതിനുള്ള അക്ഷരം 'ക' ആയിരിക്കാം.

258. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇകാരത്തിന്റെ വള്ളി കാണാം. പ്രാസക്രമം നോക്കുമ്പോൾ 'ണ്ടി' എന്നാണെന്ന് ഊഹിക്കാം.

259. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യമുള്ള എകാരചിഹ്നം അവ്യക്തമായിക്കാണാം. ഒടുവിലുള്ള ആകാരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമാണ്. ഈ അക്ഷരം പോ എന്നായിരിക്കാം.

260. അനുസ്വാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്. ഈ അക്ഷരം 'രം' എന്നായിരിക്കണം.

261. അക്ഷരം കുറെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു, എങ്കിലും അത് 'ണെ' ആണെന്ന് ഏറെക്കുറെ തീർച്ചയാക്കാം.

പോക്കന്നൂർക്കൊണ്ടതില്ലോ[262] * * ർള്ളറയും
ചോനകത്തിര ചോണാട്ടുവീറാല്‌നൂ–
ക്കാനയപ്പുടനിരണ്ടായിരം കിട്ടവി- 17(a)
ൻറാനവീറാല്യമെണ്ണായിരംകിട്ടലാ.
ഞാനവക്കിലൊരു വത്തും വരമൃത-
ലിവർക്കറ്റ്രിപൊന്നുതരാമിറ്റ്രിവേണ്ടുകി-
ല്ലതണായില്ലന്നിദുർക്കായട്ടമാണികൾ പിണ-
ന്നതമ്മെ നിദിപ്പുതോ ഞാംങൾ പട്ടന[263] * *
* * * * * * * കല്ലമാർ
കുളുർപ്പള്ളിക്കറിപ്പിപ്പടിക്കൊള്ളിമാർ
കൊല്ലവും പുക്ക കൊല്ലാപുരം പുക്കില്യ-
ന്നല്ല കർപ്പൂരമെല്ലാമുടൻ വില്ലലാം;
വല്ലഭൻ തങ്കടക്കത്തിലോ[264] * * *

---

262. ഇടയിൽ രണ്ടക്ഷരം ഒഴിഞ്ഞുപ്രായമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'പ്പ' എന്ന ഘടകത്തോടുകൂടിയ ഒരു കൂട്ടക്ഷരമാണ് എന്നു രേഖ കൊണ്ട് ഊഹിക്കാം. രണ്ടാമത്തേതിന്റെ ആകാരചിഹ്നം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്.

263. ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'വ' ആണെന്നൂഹിക്കാം. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന് ആകാരചിഹ്നമുണ്ട്. മൂന്നാമത്തേത് 'ന്റ' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം. ബാക്കി അക്ഷരങ്ങളുടെ യാതൊരംശവും കാണുന്നില്ല.

264. മൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

വല്ലുതാകെകൻറു പൊല്ലോൾകില് തൂറാ[265]* നം
പലിശയച്ചേ കൊളളാം പിശകില്ലതില് നമ-
ക്കരെസനിന്നാൾ വിളിപ്പിച്ചുവിട്ടാനും
വിനകെ [266]* * * ഴിഞ്ഞാൻ മടിച്ചിട്ട മൊൻ
പിഞ്ജളുന്ന [267]* യം വന്നപൊമാന വി-
റച്ചിനിപ്പാതതാനൊഴികിലോ <u>വളയപ</u>
<u>ട്ട</u>നമരക്കവെതെല്ലാം വിട്ടകില്യം വ [268]* *
* * * പാന്നിവൾക്കെട്ടു ഞാൻ നേട്ടവാൻ
വിട്ട നെല്വിയമിവശ്ശച്ചുകല്പിച്ചു നെ-
ല്വായിലു് വിളവു പോകിൻറുളളായിനാ-
ളൂണപണിച്ചുരക്കണ്ടു[269] * * * *

---

265. അടുത്ത അക്ഷരം തിരം മാച്ചിപ്പോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'യി' എന്നായിരിക്കണം.

266. രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ന്റ' ആണെന്നൂഹിക്കാം.

267. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദ്യംശവും അവസാനത്തെ അനുസ്വാരചിഹ്നവുമേ കാണാനുള്ളൂ.

268. നാലഞ്ചക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു, ആദ്യത്തേതു് 'ള' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.

269. നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ എകാരചിഹ്നവും 'പ' യുടെ അംശവും കാണാനുണ്ടു്.

ല്പാണിയക്കോട്ടയിൽ കണ്ടപൊന്നാനിവൻ;
ളയരചമ്പട്ടപ്പുട്ടളിക്കുറയും
മാതളിർപ്പട്ട വെൺപട്ട ചെമ്പട്ടിനം
നീലകണ്ടനാളമെറത്തമാമ 270 * *
* * * * * * * * * * ല്യമി-
ന്റിംണ്ണിയച്ചിക്ക നാം കണ്ണിലു് നാറിൻറുതി (17 b)
ല്ലണ്ണയായിട്ടതാന്തുറവുമെൻറിണ്ണനെ

പദ്യം 18

ആ പംചരം പൊഴിയുമാകൃതിവേഷരാഷാ-
271 * * * * * * * * * * * * * മാണാൻ
കണ്ടാനസെരു കനകമിനാളിയായ് വിളംബി-
വന്നാനൂഹിതാനവിടെ വാണിയവിപ്രലോകർ

പദ്യം 19

അഞ്ജനരാജൻമഷിയും 272 * * * * _

---

270. പതിനൊന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

271. പന്ത്രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

272. അടുത്ത നാലഞ്ചക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ക' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.

* ളുതാപ്പത്തംഗ[273]ളുണ്ടായതി-
ടിന്റ[274] ച്ചിതിഴൊരൊപ്പുണ്ടായിന
പ്പുഴവിച്ചുട്ടുതെഴുത്തുംകഴിയതു-
മക്കണ്ണെഴുത്തുംകൊലൊടെഴകി [275]*
* റുകണ്ണാടിയുമശോഭ വതവാ-
ന്ന[276]* മനനാം വശ്യമനനാം
വിവിധമനന്ന കറിച്ചുകൊള്ളപ്പാ-
നൊല[277] യുദ്ധനൊതനാരായതു[278]* ന
സംസ്കൃതതമിഴ്മയയോഗഗ്രന്ഥം
കൊല്ലികാതിപ്രഭൃതി ച യന്ത്രമി-

---

273. ഈ അക്ഷരത്തിൽ ഉപരിലേഖനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആദ്യമതിൽ ണ്ട എന്നെഴുതിപ്പോയതു വെട്ടി, ദ്ദ എന്ന ശരിയായ അക്ഷരം എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

274. ഈ അക്ഷരം പകുതിയോളം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു.

275. രണ്ടക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു, 'അഴകിയ ചെറുകണ്ണാടി' എന്നോമറ്റോ ആയിരിക്കാം.

276. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'ള്ള' എന്നോ 'റ' എന്നോ ആയിരിക്കാം. 'ന' എന്നു കാണുന്നത് ന്നു യുടെ പൂർവഭാഗമാകാം. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ വതവാന്നുക്ക എന്നാകണമെന്നും വരാം.

277. യു മ ഈ രണ്ടക്ഷരങ്ങളിൽ ഉപരിലേഖനം ഉണ്ട്.

278. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അത് 'മാ' എന്നായിരിക്കാം.

ടിൻറവരെയല്ലാതെ വളിശാരികൾ
മൊതർഗോവിശസ[279]* * §ത ശോണിതയുത
ശസ്ത്രവിശേഷവുമിദ്ദശമിനമ-
നേകമിടിൻറപ്പുളിങ്കവിളിക
ളെകെക്കൊണ്ടാ ചില ചാതുര്യമുള്ളരായ് (16b)
കണ്ണുകണ്ണിലെ[280]* * * * * -
* കന്നുടവേയുമരിയുന്നെല്ലു-
ന്നൊല്ലുട്ടതിലൊന്നൊരംഗമുതെരെന്നു-
ദ്ദ്വേഷംപൊടിയുംഗ്ഗളികയുമിഞ്ചിയു-
മെൻറിവ ചിരിരപ്പുമടായ് കണ്ണുഴ-
തിക്കറിയിട്ടതി[281]** ക്കത്തി-
പ്പവയുട്ടരെത്തൊരു പൂവും കളിറിയു-

---

279. ഇടയ്ക്ക് രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അവയിൽ ആദ്യത്തേത് 'വിശസന'ശബ്ദത്തിലെ 'ന'കാരമായിരിക്കാം.

§ 'ത' കഴിഞ്ഞു 'യുത' എന്നെഴുതിയിട്ടു വെട്ടിക്കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു, 'ശോണിത' എന്നു കഴിഞ്ഞുള്ള 'യുത' നേരത്തെ എഴുതിപ്പോയതായിരിക്കണം,

280. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കുള്ള അഞ്ചക്ഷരവും ഏറെക്കുറെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അവശേഷിക്കുന്ന രേഖാംശത്തെ ആസ്പദിച്ച് ഈ അഞ്ചക്ഷരങ്ങൾ ധരിച്ചു പറി എന്നാണെന്നൂഹിക്കാം.

281. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ ഏകാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്.

കൂടനെ ചുടികൊലിലി"ത്തൊലദൂ-
മാറുനടന്നക്കാലത്തെസ്യവ ച
കിംകരതുതാ രോഗിജനാസ്ത്രുതി
കാമമുമർത്ഥമുമ[282]* ടപ്"പ്രാപ്"ത്തും
കാലേ വന്ന തളത്തിൽ നി[283] **
പർദേശ പോയ്"ചരകം കേട്ടു-
ച്ചതിന ച്ചതപൊ[284]തൽ ചച്ചുതച്ചും
കൂടെച്ചൊല്ലാം വാഗ്ഭടവി[285]* -
കാണിച്ചുള്ളസൗശ്രുതവിദ്യതന്നെ.
നാരികളെന്നുള്ളാംപെതളു മ-
ഹാപാരമ വമ ഭേളാർത്ഥമിട്ടു-
ങ്ങും മെഴിക ഞൊനായുർവേദമ-
റി[286]**നില്ലശ്രീനികൾക്കമ-

---

282. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

283. ഇതിന് ഒരക്ഷരം ലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നിഷണ്ണാ: എന്ന കല്പിച്ചു വായിക്കാം.

284. മൂലത്തിൽ ഉകാരചിഹ്നവും ഊകാരചിഹ്നവും കാണുന്നു.

285. അടുത്ത അക്ഷരം പകുതി ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'ച്ചു' ഉണ്ടെന്ന തീർച്ചയാണ്. ആകൃതി നോക്കുമ്പോൾ അതു 'ച്ചാ' ആണെന്നും വരണം ഊഹിക്കുവാൻ.

286. ഒരക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ദൃശ്യതയെൻറി മഹത്വം കാണേനൻ.
തണ്ണമ്പളുകിടമിന്നതെച്ചൊല്ലാ-
മെന്നുളുവല്ലാർ ധന്വന്തരിയും
ഭേഷജകർമ്മണിപോന്ന[287]** നമഃ-
നേവ കിടക്കില്ലിതെന്ന മതന്ന-
ങ്ങെളെല്ലാം പൊന്നാലവാക്കവനിവിട-
ന്നായുങ്ങളെയുതൊഴിച്ചു ചിരിപ്പൂ[288]-
തിക്കളിലെ ചില രോഗചികിത്സയി-
ല്‌വച്ചപ്പും[289]* സ്രാർത്ഥാ[290]വിനതൊ-
ഴിക്കതുതയിള്ള രാംഗങ്ങളൊഴിച്ചു-
മംഗങ്ങൾക്കച്ചുവരളെപ്പെറ്റു തന്നാൾ. (18 b)

ദൃശ്യം 20

ദൃലവ്യാധിഹരങ്ങളിലേറ്റവു-
മേലവഴുതി വഴക്കില്ലേതും:

---

287. അടുത്ത ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

288. 'ശ്രീ'യുടെ തദ്ഭവമാണ് 'ചിരി'

289. രണ്ടക്ഷരം ഓല ജീർണ്ണിച്ച് നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

290. ർത്ഥാ എന്നുതന്നെയാണ് ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നത്. ഇതുവരെ ദൃക്കളിലെ ചിഹ്നം അനുസാരത്തെ അനുകരിച്ചുകാണുന്നത് വിരോധജനകമാണ്.

ശ്ലേഷ്മോദക[291]* * * * *രണ്ണാ-
ശ്ലേഷ്മമൊഴിപ്പാനൌഷധമിപ്പോഴ്
ഏററമിവനി കൂട്ടിയൊട്ടു പ-
നിക്കമ്മാതളനാരങ്ങായിരട
നിരളവാട്ടങ്ങളെതില്ല ചിരല്ലാ-
ന്റെ [292]* *ലുമെണ്ണയില്ലും പതറാതെ
പതമ[293]* വാനതെവൈദ്യർകൾവല്ലാം
മൊവമുവിധാനപ്രകാരം കണ്ടി-
ട്ടിവിടെ വാഴിൻറടി[294]കണ്ണാൾക്കം
കലശ[295]* * * *തിരമാസ്സയിയാ

291. അനേകക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

§ 'ത' എഴുതിയിരിക്കുന്നു് 'വാ' എന്നതിലെ ആകാരചിഹ്നംവ തതിന്റെ താഴെയാണ്. വിട്ടുപോയ അക്ഷരം രണ്ടാമതു പരിശോധിച്ച് എഴുതിയതായിരിക്കണം.

292. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിന്റെ എകാരചിഹ്നം കാണാനുണ്ട്.

293. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ഇകാരചിഹ്നം മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. അതു് 'റി' എന്നായിരിക്കാം.

294. അടികൾ + മാർ = അടികണ്മാർ.

295. അടുത്ത നാലക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ അംശം കാണാം. അതു് കലശത എന്ന വാക്കിലുള്ള 'ത' ആയിരിക്കണം. നാലാമത്തെ അക്ഷരം 'പാരിയത്ര്യ' നാമധേയത്തിലെ 'പ' ആയിരിക്കണം.

പൊരുളു കളുഹ[296] * * മന്നെന്നെ നിരനെല്ലാ-
ല്ലട്ടകല്പ്പാതക കട്ടവട്ടവാനെ.
ൻറടികൾ കറും പുറയാതരനമ്പക.
യ്'ത്തുടര[297] * നഷ്യംവിടാർ പോകി-
ൻറനിൻറിതമണ്ബോധപ്രകടനശരണ്യ:.

പദ്യം 19

അവിടെടെറിടെരാകലിതേ
പൃതിമെകഴല്ലുറ്റിയച്ചിതൻ നില[298]
ള്ർവിദ്യൂദ്ദർല്ലളിതാ-
വൈഡൂർവഴപ്പിൻറവാറസൗ കേട്ടാൻ.

പദ്യം 21

വെളുപ്പിച്ചിറകിൻ ചെറുമുട്ടകൾപോ-
ല്'വെളിപ്പുഴവരി തലന്നാളൊപ്പിന-
തപ്പാ [299] * * ചതച്ചവുംതൊപ്പി- (19 a)

---

296. അതുതന്നെ ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതു് 'ല' ആയിരിക്കുവാനേ തരമുള്ളൂ.

297. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അതു് 'മ' ആയിരിക്കണം.

298. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. അതു് 'മയ' എന്നായിരിക്കണം.

299. താള പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ക്കറിമേൽ വെള്ളയിട്ട പിറന്നു
ച്ചുററിവിറന്ത വിലാസി നിതാന്തം
ഡംഭശ്രുതിബാണിഗ്രഹണേ
വെള്ളിവളാകൃതിമാലാകലിതം
നിട്ടിനമകെത്തലമെ [300] * കന്താ–
ബ്ബെണ്ണെഴനിർപ്പച്ചുട്ടിയൊരഴകാ
യ്ത്തങ്ങൾ മത്തിലിരിക്കും ചെറുമി
ദന്തനഖവ്രണദള്ളമശോഭാ
† മഹാഗജസിന്ദൂരനിര-
ഞ്ഞൾപുരണ്ടതണികൃത [301] * ഷ,
വെററില തിന്നൊരു കൺഠായ്ത്തം[302] പല-
ഗർകവിൽക്കത ഒന്നിവ ചാംപിന
ലോചനമവ്യക്താക്ഷരമപി ച പ-
രഞ്ഞുനിഷണ്ണാ മാണിനാം വ–

---

300. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ എകാരചിഹ്നം മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളു. അതു 'ണെ' എന്നായിരിക്കാം.

† 'മത്തഗജ' എന്നായിരുന്നിരിക്കുമോ?

301. അടുത്ത അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതു് 'വേ' എന്നായിരിക്കണം.

302. 'പ' വളരെ ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

303 ങ്ങ * ചൊല്ലുകന്നവരെപ്പ്രാണി-
ക്കിവിതെ 304 * ണാന്നവരെച്ചൊല്ലുന്നി.
ഞങ്ങളിരിക്കണ്ടപ്പാൽ നാലും
വെറെസഭ്യപ്പുറവിളു നമ്മ-
ലിനിക്കയാതൊരു 305 * * * *
* * റുവാന്നം വിളിരെന്നാ.
ന്റിവൾ പൊത്തതകയുമില്ല നണിച്ചായ്
ഉർവ്വശ്യാർക്കന്നവരെ വശിച്ചു കം-
ളത്രം പൂവാന്തസാഹം പെറ-
താകാശേത്തു പഴം കാമേ 306 * * .
* ന്നാം പെനാനന്ദതവാ-
കാട്ടപ്പെതൊണ്ടു നൃക്കിൻറിത്ര-
ന്നവരുടെ മേലെ വാഴ്ക വഴക്കൊഴി-
കെന്റു മുഴക്കം മകാണ്ടൊരിക്കയു-

---

303. തല കറച്ചു പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രക്ഷരവും 'ചാ'യുടെ മുൻപിലെ എകാരചിഹ്നവും നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

304. രക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിലെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം. അത് 'കാ' ആയിരിക്കാം.

305. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേത് 'ണ' ആണെന്നൂഹിക്കത്തക്കവണ്ണം രേഖ കാണാനുണ്ട്.

306. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

മൂന്നു കൊണ്ടാലൊ[307] * * * *

വേദം പായനമെൻറചൊല്ലിന

പായനമെഞ്ഞു വിടിൻറിള്ള പാരത-

നമ്പി വായിക്കാമോ സേതുവ. (19 b)

നമ്മഷി അശ്വത്ഥാമാവെന്ന.

ജ്ഞാവിയാംപെഴുതണ്ടെ[308]* * *

* * * വരയനാമാൾ പൊൻതാമള്ള

തന്നിലെൻറാലൊളുമെവാതമ-

നഷ്യം വിട്ടുള്ള വെണ്ടിക്കാൾവിള്ള

കോലത്തിരികളുമനസരണ്ണൂ-

ജ്ഞാലിൻെറ[309]* * ല്"നമ്മോടിപ്പോഴ്"

വേണാട്ടടികളുമൊണത്തിന്നാൾ

നെയ്തമമു തന്നിലെൻറാൽ

കാണിൻറിലവരതപ്പോക-

ചൊല്ലുക പെരുമാളെ[310]* *തിരാറി-

---

307. മൂന്നോ നാലോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

308. 'അശ്വത്ഥാമാ' എന്നതിലെ 'മാ' മുതൽ ഉണ്ടെ വരെ എഴുതിയിരിക്കുന്ന പത്രാംശം പിളർന്നിരിക്കുകയാണ്. തുടർന്ന് അഞ്ചാറക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ രണ്ട് 'നിന്നാ' എന്നാണെന്നൂഹിക്കാം.

309. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

310. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയി.

വൊരിദമജ്ജലകള്ള[311]ഹലമ്മലം.

പദ്യം 20

അളവറ്റുമതിജ്ഞാതെയ്യുരച്ചിയാരഞ്ഞിയച്ചി-
തളമൊരു തളി കെടുത്തിഞ്ഞപ്പലരെകൊണ്ട[312]* *
വിളയുമമിതമോഹാവ്യാഹത,ത്തുകേള്ളാൻ
വെളിയവർ പളകാഢ്യാ വിച്ചയായ് പേച്ചുമാറ്റ്.

ഗദ്യം 22

പല പരല് പ്രകൃതിമേല്ലുള്ള മിനെ[313] * * വാ-
നപിച്ച കീഴള്ളത്തും കൊണ്ടപോലെ പെറ്റു-
ക്കിച്ചുമച്ചുതൊരു വമ്പയണമാപ്പറ്റു-
മാനതതപ്പാതിൽ പദം കിതപിതൃപ്തിയ-
ഹോരാ[314]* * * * * * *

---

311. 'ള്ള' വിന്ദശേഷം ഒരക്ഷരം മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെതിന്റെ പൂർവഭാഗം കാണുന്നതിൽനിന്ന് അത് 'ഹ' ആണെന്നൂഹിക്കാം. രണ്ടാമത്തെതു തീരെ കാണാനില്ല. എങ്കിലും സന്ദർഭാനുസരണം 'ല' ആണെന്ന് അനുമാനിക്കാം.

312. ഈ ഭാഗിനിപാദത്തിലെ രണ്ടക്ഷരം തല പൊടിഞ്ഞു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

313. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

314. ആറേഴക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

കോളനാളുദിമററുത്തജാതകഫല-
ങ്ങളാനന്തരമെഴുതുവാനൊരാശയവും (20 a)
ശ്രുവെ കലിതതപ്പൊത്തകം ബിത്രത:
കേട്ടകാണരികില്ലുള്ളവക[315]* * * *
* * * * * *ജന്മനക്ഷത്രവും
കിഴ്"കഴിഞ്ഞതുള്ളവസ്ഥാവിശേഷങ്ങളും
തങ്ങളെല്ലാമറിഞ്ഞിട്ടു ചൊല്ലിൻറതാ-
ല്ലുതളുവാൻ വന്നിരുന്നഥ തളന്തന്നിൽ മൈവ-
ദഗ്"ധ്യുരശ്മൊ[316]* *
പുറകിഴാക്കണ്ണി ഞാനാരങ്കനാ [317]* * *നേൻ
പിറവിനൊളളുളതെല്ലാമറിഞ്ഞെന്നതി-
ന്നുപതില്ലുരമെനക്കുപൃതന്നാൻ തുലോ-

---

315. പത്തക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

316. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയി. 'ജലാഗം' എന്നാകാം.

317. മൂന്നക്ഷരം വളരെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിൻെറ അല്ലമായ അംശം കാണുന്നതിൽനിന്നും അതു് 'ൻ' ആണെന്നനുമാനിക്കാം വിചാരിക്കുവാൻ. രണ്ടാമത്തെ അക്ഷരത്തിലെ ആകാരചിഹ്നത്തിൻെറ അംശവും കാണാനുണ്ട്. മൂന്നാമത്തേതിൽ 'ലി' എന്ന അംശം ഉണ്ടെന്നും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. ഇതിനെ ആസ്പദിച്ച് 'അഴകനാൻ ചൊല്ലിനേൻ' എന്ന് ഈ ഭാഗം പുനസ്സംവിധാനം ചെയ്യാം.

തച്ചിയാ[318]* * * ച്ചിക്ക പെൺപെറുകയും

വിച്ചയാ[319]* * വിഭൂതികൾ വരമ്പോർക്കവും

വച്ചുവള്ളുത്തെപ്പോല്ലാം നിശ്ചയാൽ പ്രശ്നവും

പള്ളിനാൽ ഉദയമാത്രവശവും[320]* * *

[321]* * റാമാറുമുണ്ടാൺപെറാമാറും-

ണ്ടുഭയതാരികളുമായ് അതു തിരിച്ചറിയലാം

അഷ്ടമംഗലയുതങ്ങളാതകണ്ടുതന്നമാ.

യറയില് വെറയിതന്നെ [322]* * * ഉകം

[323] പുത്രഗ്രഹം നോക്കി നില്ലുനിറ്റുണ്ടായിനാൽ

---

318. മൂന്നക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കണം. ഇത 'ഭാഗം' തച്ചിയാതള്ളിയച്ചിക്ക' എന്നായിരിക്കണം.

319. രണ്ടക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിന്റെ അടിവശം അല്പം കാണാം. അതു 'ച്ച' ആയിരിക്കാമെന്ന സംശയിക്കാവുന്നതാണ്.

320 മൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

321. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ എകാര ചിഹ്നം കാണാം. 'പെണ്പെ' എന്നായിരിക്കാം.

322. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിൽ ഇകാരമുണ്ട്. ഇത് ഒരു കൂട്ടക്ഷരമായിരിക്കാനുമിടയുണ്ട്. ഒടുവിലത്തേതിലെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം.

323. 'പുത്രഗ്രഹം' ആയിരിക്കാമോ?

പൊൽഗ്രഹം പുത്രഷരോടിൻറവൾക്കെത്തലാം;
ഉത്തമെല്ലോ പറഞ്ഞിൻറനാളിവളതി
* * *വിട്ടക്കുറുതമായിട്ടപ്പോ[324] (20 b)
യ്"പുതന്നുടെ വീട്ടില"വാണിയവതാമത്മി.
ഞാതിതരാം കിട്ടമാറിത്തനേ വന്ന ത-
മാനസം [325]* * ഹിതമറുമെല്ലുറിഷ [326]* _
* * * * * * * * * * * * ലവ്യം.
കോലനാഥന്ന ചാലഷ്"ഷരം പെതളപ്പോൾ
മേല്"വരത്തിന്നരടെക്കേട്ടകാൾവാമ്പരം
കോലിനനാങ്ങുപോവാനമെൻറിട്ടരം

---

324. മൂന്നോ നാലോ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേതിൽ 'ല' കാരമുണ്ട്. 'പ' കാരവും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. ഇടയിലുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ തീരെ ദ്രവിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

325. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിനടുത്തുള്ളതിന്റെ അംശം കാണുന്നതിൽനിന്ന് അല്ല് 'ര' ആണെന്ന് അനുമാനിക്കാം. 'വിരഹി' എന്നായിരിക്കണം ഈ അർത്ഥപൂർണമായ പദം.

326. ഇടയിലുള്ള പതിനഞ്ചക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ നാലെണ്ണത്തിന്റെ അംശം അവശേഷിക്കുന്നുണ്ട്. 'യി ലിതാന്' എന്നു കല്പിച്ചു വായിക്കാം. അന്ത്യാക്ഷരത്തിൽ ആകാര ചിഹ്നമുണ്ട്.

പദ്യം 21

നാൾപ[327] * * ത്രേണ നടിച്ചുവിദ്യാം
കൈകളുവാങ്ങാമധനങ്ങൾകൂടി
തത്രാസ്ഥിതാനേഷ തഴെച്ചമോഹം
പേചിൻറ പേച്ചൊത്രിവാനപശ്യ[328] *

ഗദ്യം 23

[329] * റിയുമിടയെ മതിലൊറ്റി[330] * –
* * വിള്ളറ്റിട്ടം പുണ്ണായ്ത്തങ്ങളി–
ലനാസിജവിശിരൈരെവിച്ചുണ്ടിട്ടം
പുണ്ണായ്ത്തങ്ങൾ പുറത്തുമകത്തും
[331]* * * ണിക്കകൊട്ടപ്പാന്യുടെവയില്-

---

327. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തേത് 'ക' യും രണ്ടാമത്തേത് 'ചാ'യും ആയിരിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്.

328. ഒരു പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'അപശ്യത്' എന്ന ക്രിയയിലെ 'ത്' എന്ന വ്യഞ്ജനം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

329. ഈ ഗദ്യഖണ്ഡികയുടെ ആദ്യത്തെ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 'ഇ' ആയിരിക്കാം.

330. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം, ഒരു ലിപ്പിച്ച് തിരോഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

331. രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയി. ആദ്യത്തേതിലെ എകാര ചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്.

വെണ്ണയുമിട്ടാത ചാറുപൊതിഞ്ഞത-
ഴിഞ്ഞുടനെ വിളങ്ങുണ്ണങ്ങളൊക്കും
നെയ്യും പുരളക്കിളതന്റുർഗ്ഗ-
സംസ്കൃതി [332] * * * കിമപി കിഴക്ക, ച്ച
വക്കത്തുന്നേ ഏറുമുപെതൃക്കു-
റിശ്ശോകാദികൾ മൂളി മുതൻറവ-
ളറിവാനാളുമാണിറ പാതത്താളെ-
ർച്ചുവർമിത്ത തലനിട്ടിത്തല [333] *
* * * * വിമലവിരിള്ളുവലാദി ന-
തെച്ചു കണക്കെ നരയാതെയും (21 a)
നസ്വരതാനമണിതരവം കെ-
ളള കേട്ടെനെൻറുകതാ ചപലം
പരിയമടിക്കം പരിചാരികയാ,
പരിചയവചനപരാങ്മുഖ്യത്യാ
പരിവേപതഷപരാക്കം കരയാ
കരുതച്ചുലാ[334] റല്ലുണ്ടവിമളെ-

---

332. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

333. ഇതുമുതൽ നാലഞ്ചക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ ഏകാരചിഹ്നം കാണാം.

334. ച്ചുലാൽ + തല്ല് = ച്ചുലാററല്ല്.

കൺകഴകംപോഴനവസരേ/പിച
ചെൻറു പുറപ്പെട്ടവളെ വെറുപ്പി-
ച്ചനപേക്ഷിതമായ് കടെിയാകണ്ടു.
ണതക [335] * പറഞ്ഞളിവിസ്വരഹാസാ
ഴകവളതൻറു വലിഞ്ഞു പിടിക്ക-
ത്തമ്പാണിഋദ്ധ്യതിയിട്ടപ്പ-
ട്ടുന്തഴറ്റൊവൾ പൃകത്തള-
മുപഗമ്യ ച അവളെ വിളിച്ച [336] * *
തന്നെന്നെളയിട്ടം പരിശിന്നിവ യോഗ്യാ
വെയില്ലുണ്ടാമള നാട്ടിയിതന്ന ക-
യർപ്പിച്ചധികം കയലേർകണ്ണി പു-
റപ്പെട്ടവളോടാവദ്യവിടോത്തമ
വിടസമക്ഷമുറൊൻവൾ
പറയുന്നേരം കർണ്ണേ മന്ത്രി-
ച്ചുളിളുകേക വായുന്നാറി, വി-
യത്താഴകിൻറക്ഷമുരംഞ്ഞി നി-
§ രംഞ്ഞിയണഞ്ഞവളകല്യനോറും

---

335. നടുത്ത അക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു് 'ള' (ളി) എന്നായിരിക്കണം.

336. രണ്ടക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ വ യും ള യും ആണെന്നു തീരുമാനിക്കാം. 'ള' യുടെ മുകളിലത്തെ വെട്ടു് നഷ്ടമായിരിക്കണം. അവൾ എന്നു വായിക്കാം.

§ 'നിരംഞ്ഞി' എന്നതു് അടിയിൽ രണ്ടാമതു് എഴുതിച്ചേർത്തിരിക്കുകയാണു്.

കണ്ടോർകാണക്കെ കൺ വാ പൃത–
കാദിഭിരഭിനയമതിശയവിഭ്ര–
ഷ്ണാകൃതി കൃപാ സുരതമിരന്നവൾ
നൊക്കന്നേരം മഞ്ഞൾപുരണ്ടെത-
ണിതൃതരവഷാ. (21 b)
വെററിലതിന്മാൻ തരവേണ്ടാതൊ
താതെനച്ചൊന്നു ചെയ്യാക്കൊലൊ
പുഴവിൻനെയ്യതിലൊററന്നല്ല–
പ്പുളുവിൻനെയ്യ തൊടാതെപ്പാൻ
പാതെറക്കൊട്ട കിടക്ക പറഞ്ഞെ–
ന്നിതെന്നെക്കൊണ്ടെൻറണ്ടിൻറവിനയ-
മാർ പല്ലൂണ്ടു കടിച്ചിതുപോലിതു
കാണാപൃതണ്ണുകിഴ"വായ"ത്തൊല"മെ-
ല്ലോളമ്പള്ളിച്ചുണ്ടൻറനിന്നാ-
ളൻറത്താഴി കടിച്ചിതു സത്യം
മോതിരമാഴി കഴിച്ചുംകൊണ്ടാൾ
പിടഞ്ഞയാഴിച്ചാളുവിനയമൻറ
പൊന്നിനാം പൊതകത്തര[337] * യിടി-
ല"നിഭെന്ന വിളിച്ചു കിടത്തിക്കൊള്ളാ-
മെൻറുടഞ്ഞൊന്നാൾഎഴ്യാണികൃ–

---

337. അടുത്ത അക്ഷരം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിലെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം. അത് 'മാ' ആയിരിക്കണം.

ഞാണിക്കച്ചിവരെളക്കൊട പൊന്നവൾ
പുരുഷങ്കയ്യിലൊളിച്ചു കൊടുത്തേൻ;
എന്നെന്തെക്കാൻറാ ചൊല്ലാ തോൻ
തന്നതവൾക്കങ്ങെൻറുണ്ടൊന്നേൻ.
പൊരാ പൊന്നെൻറച്ചും പണവും
പൊറുള [338] * * * യിതച്ചനൊടുരെറൻ.
അറുനൂറെററംപതിലൊൻറും കറയാ
കെട്ടിന പിലിമയനക്കിക്കളിരി
എന്തിന്നൂററിൽ കുട്ടിനതെൻറി-
ട്ടുണ്ടോ ചൊദ്യം നിരന്നെ വരിപ്പാ– (22a)
നായൊരു വശ്യമൊതത്തൻ കുട്ടി.
തന്നൊരനെൻറതാൻ എൻറാല്ലോത. കി.
ടപ്പാരനൻറിവ്വുള്ളും ജാള്യത-
തട്ടി നിതാന്തം

പദ്യം 22

[339]* * * ട്ടിൽതത്രു
സ്വർഗ്ഗത്തിൽക്കട്ടിറുമ്പിവാസഹ്യാ

---

338. മൂന്നക്ഷരം വളരെ ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്പമായി കാണുന്ന രേഖ കൊണ്ടു 'പുടവ' എന്ന വാക്കാണ് അതു് എന്നൂഹിക്കാം.

339. ഓല മുറിഞ്ഞു മൂന്നക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തെ അക്ഷരത്തിൻറെ ആകാരചിഹ്നം കാണാം.

എല്ലാപ്പുട്ടമിരിക്കും

ജളർ പലർ പറയിൻ്റവാറസൗ കേട്ടാർ

ഗദ്യം 24

ജാല്യമുണ്ടാകില്ലം പൊതകകത്താമ[340]**

(ത)കാള്ളമന്നം കറഞ്ഞിട്ടു പെ [341] * ഞ്ഞാങ്ങനെ

കൈ[342] ** ച്ചുല്ലസാനമുണ്ണാളുംങ്ങളാൽ

ചൊറുകിരയംങ്ങും ചിരഞ്ഞാർദ്രപംകാംകിരാ

ണ [343] ** ല്ലാരദതങ്കനമുൾക്കുടങ്ങ-

ന്നൽകവിരദ്രാകതമല്ലാമിള്ള കബളിനാം

ബിരുതഃ കവികളെളക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിച്ചു, ഗാ—

ഗാവതെക്കവലയായ് പൊരിൽ[344] നിരനെച്ചു-

വിരനൊൽ-

---

340. വല പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ അംശം കാണുന്നതിൽ നിന്ന് അത് 'ള' ആണെന്നു സംശയിക്കാം. 'താമളം കൊള്ളമന്നം' എന്നായിരിക്കാം ഈ ഭാഗം. താമളം = താവളം

341. ഒരു ലിപി നഷ്ടമായതുപോലെ തോന്നുന്നു.

342. രണ്ടക്ഷരം എഴുതുവാനുള്ള സ്ഥലം ലേഖകൻ വെറുതെയിട്ടിരിക്കുന്നു.

343. അടുത്ത അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എകാരചിഹ്നം മാത്രം കാണുന്നുണ്ട്.

344. 'ര' എന്ന് ആദ്യമെഴുതിയിട്ട് 'റി' എന്നാക്കിയതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നു.

ഗ്രാഹിണമെവ്വി പൊളിക്കം ഗിരഃസത്യമേ
കുളള താമോതരനേവനേ ചിത്രമാ-
വല്ലമിൻറല്ല ശങ്കരനാസൗ നിശ്ചയം
തത്ര വേദപ്രമാണനാപതഃ കിറ നിൻ
വാക്യമേ പോതമോ മിച്ചമൊണ്ടപ്പിയാ-
തണ്ണിയിലെനക്കവെളുടെ കർത്ത്യ ദാവശ്യ
തത്രാസ്തി ചേൽ ശേഷമോ ശേഷിയോ
നിയറിഞ്ഞില താന്മ റെറാതതനില്യപാ- (22 b)
ദാനമേ മൂലമുമ്മറെറാതത്തനെയ്യവ-
ക്കിൻറതിന്നന്യമെച്ചതവക്കിൻറുതെ-
ൻറാലഹോ വക്ഷധർമ്മെന 345 * * മച്ചമേ.
ദായിതമ്പിളള തൻ നന്ദനാ നംങ്ങയാർ
ത്തയ കുറകൾ തതം കവളികെട്ടുണികുതേ
നായികാ ചലദൃശാമവൾ കുതഃ സംശയഃ
കുറു വെളളാംങ്ങല്യർ മഹിതമംങ്ങാടിനം
കുറ റുത്തൻറി നാമവളികടക്കൊൾവ്വതൊ
കുറിനേരനാൻറിയമ്പന് പ്രതിജ്ഞാ സ്വയം
താഴിനിലിന്യതാ മികവ്യ തംപോക്കളെ
പോമവൾക്കിന്ന 346 * * * * മൃഞ്ചാലവും

---

345. കണക്കരത്തൊളം പൊടിഞ്ഞുപോയതുപോലെ തോന്നുന്നു.

346. മൂന്നാലക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

വൃത്തിയും നൻറലങ്കാരങ്ങളെന്തിനതാ-

മിട്ടമാമവിടെയാ ഉരി ച ശ്രൂയതേ.

കത്രു പാത്തൂണി[347] * ക്കിട്ടമേടന്ന ത-

സ്സൂഷ്ഠൂതോൻറ[348] * * * * * * *

സ്വപ്പ്നാകേൾപ്പതൊണ്ടായിനാല്ലുലാം

ഉപ്പ്നാരിയന്നടേ വീട്ടിലും പോക സ-

ന്നിവരിത്തുണ്ടസത്യപ്പ്രപ്പ്രാ[349] * മൻറിത്തനേ

പദ്യം 23

സദ്യോകതിജാള്യയുതസംസ്കൃതശബ്ദസത്യ-

പ്പ്രാട്ടിന പാടിവ ച വീട്ടില് വിരഞ്ഞു വന്ന

ചാത്രപ്പ്രായം ചപലമായ് ചിലർ പേച്ചുമാറു

കേട്ടാ[350]* * * മിദമെൻറു കളുഹലേന (23 a)

---

347. ഇവിടെ ഒരക്ഷരത്തിൽ കൂടുതൽ നഷ്ടമായിരിക്കാൻ ഇടയില്ല.

348. ഏതാനും അക്ഷരങ്ങൾ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

349. ഒരക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. 'സത്യപ്പ്രപ്പ്രാട്ടുമെൻറിത്തനേ' എന്നായിരിക്കാമോ?

350. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിൻെറ ആദ്യാംശം കാണാം, അത് 'ന' ആണ്, സംശയമില്ല. 'കേട്ടാന സൗ കിമിദമെൻറു' എന്ന് ഈ ഭാഗം പുനസ്സംവിധാനം ചെയ്യാം.

ഗദ്യം 25

തെററൻറഴകിയ മുഖമാകിൻറ തി-
രണെ ശശാംകനിരങ്ങളു-
ന്നുട്ടിയിരിക്കെ കളിരണ്ടിവ
ചൊക്കെടയരിനവരവെള്ളൊരലെപ്പുരി-
ലാസികടിം പിട്ടുള്ളിലൊരമ്പാ-
മെള്ള പൃതത്തിൻറുള്ളിവ നൻറുമി-
രിണ്ടു ചെറിഞ്ഞു കറുത്തയിരഞ്ചിന-
നിജകളജമലാ;
അതിരജനിഷ്യ രസങ്ങടൊരാം
പ്രഹരണകർമണി മുഷ്ടികരാംബുജ-
മണ്ട്പുമിരിട്ടിടൻറിരി തൊ 351 * *
കമറാ;
കമറക്കാർവണ്ണയരക്കണ-
ണനമുലയാം പൃതനാതരില്ക്കൊത്തിന
തരെണ ച്ചുണ്ടിച്ചുവടിവ പൊലിയും
കാമുകനവപെദകമനിയാംഗാ;
മദമാകിൻറാരാററില് വിളങ്ങിന

---

351. അടുത്ത അക്ഷരത്തിൻറ അല്പഭാഗമേ കാണാവു. അതു് 'ൻറി' ആയിരിക്കാമെന്ന തൊന്നുന്നു. ഇതിനുള്ള രണ്ടക്ഷരം പാടെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

മറുച്ചുഴിയും ചെറുതിരയുംപോലെ
വട്ടക്കടിയും കരജധൃതം നി-
ളക്കിററുത്തെ(ട്ടു)ററംഗേ ദധതീ.

പദ്യം 24

കാവിപ്പട്ടും കടിയണിയുമ-
ച്ചെന്നുവത്തൊണ്ടി വായും
കാട്ടിക്കാട്ടിക്കളുളദ്രപര-
ന്തമ്മിലൊരന്റ്റാന്റ്, ചൊല്ലി
ആഷം കണ്ടാലകമലയുമാ-
റച്ചിയാതള്ളിയച്ചി
ചെല്ലുംകൊയിൽ ച്ചെറുപണി[352]* താൻ(?)
നോക്കിനാർ ചേടിമാരെ

ഗദ്യം 26

ബോധമടങ്ങിന പതിനനാൻറാംനാൾ
മോഹമഹാജനമെങ്ങുമിതി[353]* — (23 b)
ന്നളവാകിൻറ കരണിപ്പതിശിവ

---

352. അടുത്ത അക്ഷരം ഏകദേശം 'ഠ' പോലെയിരിക്കുന്നു, അതിന്റെ കാലുഭാഗം പുഴു തിന്നിരിക്കുകയാണ്.

353. അടുത്ത അക്ഷരം ദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'പ' ഉണ്ടെന്നു കാണാം, ആകാരചിഹ്നവും കാണുന്നുണ്ട്. അതു 'പ്പാ' ആയിരിക്കണം.

കണ്ടേ പിഴാരക്കൂറന്മാർ തന്നു-
ളുപദേശംകൊണ്ടെങ്ങുമിട്ടതിന-
നാമനീരാത്തവപുഷാ വല്ലാ-
രിയപാദരക്ഷാം കത്തും വായന-
കള്ളു നി [354] * * * വില്ലോല് മീശ പു-
രിത്തു വളുത്തെവ്വളവായ് പളുകാം
പെരിയ വിഴാവിനില് നാട്ടം കൊടിപോ-
ലോറാം നെട്ടുതായ് വാലാൽ വിലസിത-
പൃഷ്ഠത്തെ ജാനൂരിൽ ബെഷ്ലുകൾ ജിഷ്ലുക-
ളവിതെളിപ്പുതി കൊട്ടിഗ്ഗോഷ്ഠി പ-
റൈഞ്ഞുപ്പിരി [355] വാസന്തിന വല്യ-
ശികളായ് ബ്രഹ്മന്തെല് തൂലിട്ടവ-
രാണ്ടെയോ നരമെയിരിക്കാ-
ട്ടാണ്ടായില്ലമഴകിയളുള്ളിയാർ
തന്മകളിളയവ [356] * ളർറാലസ്സുവ-
സിപ്പാമവളെക്കാണമാതെന്റുപ-
ഗമൃ ച തസ്സിന്നിർ ചൊന്നിർപോ-
ലെന്നരെ മിശ പൃരിന്തിലെന്റാ
ശർഗ്ഗിവാണി വലത്തുമേ താ.

---

354. അടുത്ത മൂന്നക്ഷരം എഴുതിയിരുന്ന പത്രഭാഗം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'നിറുത്തിന വില്ലോൽ' എന്നായിരിക്കാം ഈ ഭാഗം.

355. 'വ' യുടെ അവസാനം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. 'ഫ' യുമാവാം.

356. 'വ'യുടെയും 'ള'യുടെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഏകാരചിഹ്നം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. അതെഴുതിയിരുന്ന ഇടം ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു.

357 * * ശയാതത്തനെതന്നെ ചൊല്ലാ-
തെപ്പവികൾക്കെ ചൊല്ലുകിലെൻറതൊ
ഴിച്ചുംകൊൾവൻ;
നമ്പിടെ മിര പുരിഞ്ഞതിലെൻറു
ഞാൻ ചൊന്നേൻ ചൊന്നേൻ,
നായതടെ മിര പുരി-
ഞ്ഞിരുട്ടൻറായിപ്പോരല [358]ൻവാളിൻ[359]
വലസറിയിക്കാതെൻറുടനങ്കം
ചൊല്ലിഞ്ഞയിൽ കൊട്ടുതായ്ചത്താ (24 a)
ചത്താ നാളെ കട്ടാ നി കറനാൾ
പിന്നെമ പതവടിയും കോളാറും
കൂട്ടങ്ങളവോട്ട വതവു ഇടർച്ചയു-
മെൻറിവ മുതലായ്‌വിതിയിൻറലകി-
ങ്കിതമം പിഴയാതെ വാൾ പൊയ്യോം-
പിയതെണച്ചു പടിച്ചുതലമയിർ

---

357. ഇവിടെ ഒരക്ഷരം തീരെ മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേതിലെ എകാരചിഹ്നം സ്പഷ്ടമായി കാണാം, 'താരകട്ടി' എന്നായിരിക്കണം ഈ ഭാഗം.

§ 'ൻറ' കഴിഞ്ഞു 'ഉ' എഴുതി വെട്ടിയിരിക്കുന്നു. അടുത്തതും 'ഉ' എന്ന അക്ഷരം കാണുന്നതില്ല. ലേഖകന്റെ ശ്രദ്ധക്കുറവു സ്പഷ്ടം.

358-359 രണ്ടിലും 'ന'യും 'വ'യും കൂടെ ചേർന്ന കൂട്ടക്ഷരമായിട്ടാണ ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നതു്.

കെട്ടിന കെമച്ചരട്ട വലത്തെ-
ച്ചൂതകയിടത്ത കയ്യമണി പൂണെ-
ല്‌വിടമൂലയില്‌ക്കണ്ണിത കുറാക്കി
യിടത്തെള്ളുടയുടകനാടിയപ്പൊഴ്ഴ വ-
ലിച്ചുവെമ്പത 360 * * * നല്‌നമക്കാരംപൊ-
ല്‌വിണ്ണുകിടക്കം നിന്ത്യംഉകത്ത
ക്കെമംവെട്ടിത്താങ്ങലിപ്പിട്ട 361-
ഉതടെച്ചേൻ വാതളെക്കൊട്ടിച്ചൂറ്റും
മയിർപ്പുറിയാതെ കൊണ്ടുകളിച്ചേൻ
വീട്ടും പൂവൻ കുറനാൾ പിന്നമെ
ചത്താ ചത്താ ചെത്തല്‌ചെറുമാ
മാറുകെടാട്ടിക്കെതടൻപ്പുന്ന-
363 * തലിപ്പാമപൊത്തയുംവെണ്ണും
വള്ളിയറുകപ്പുനിലയിൽ പൊ-
യ്യിതിക്കിന്റൻ കുറനാൾ പിന്നമെ

---

360. മൂന്നക്ഷരം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു, ആദ്യത്തേത് 'പ' ആണെന്നു ഊഹിക്കത്തക്കവണ്ണം അല്പം രേഖ കാണുന്നുണ്ട്.

361. ഈ അക്ഷരം 'ട്ട' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം.

362. അടുത്ത അക്ഷരത്തിന്റെ ആദിഭാഗം മാത്രമേ കാണാവൂ. അത് 'വ' ആണെന്നു തോന്നുന്നു.

363. അടുത്ത അക്ഷരം തീരെ പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിൽ 'ല' കാരം ഉണ്ടെന്നു സംശയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു രേഖാംശം കാണാം.

ചത്താചത്താ ചെത്തല് ചെറുമാ
എന്നയതാമോ എന്നെ[364] ** മോ
നിന്നാൽ കെട്ടാ നാള്ളനരിക്കം (24 b)
കാരക്കെല്ലാം കുഴകിന്നം നല്ലിണമാം പിന്നമേ.
എന്നെതിരെ നീ വന്നുവോയാകി-
ല്ലലകളൊക്കെ പലർകാണയൊടിപ്പൻ.
പതിന[365] ** റമെളുകിന വാൾക്കെ
യിതപത്താറമെതിക്കുറിച്ചവൻ;
ഉഴറൊല്ലാ നീ ചാവാമെന്റി-
ട്ടുളകഴറിപ്പോയെന്നിടയി-
തിക്കപ്പൊഴ്ത്തിട്ടിന[366] **
പെരിന വലകസമെല്ലാമെൻറുട-
നംകണ്ടൊല്ലിക്കൊട്ടതായ്ത്തമ്മിൽ
ചത്താചത്താ ചെത്തല് ചെറുമാ
എന്നെയതാമോ പള്ളിവളൈ[367] **

---

364. ഇടയ്ക്കുള്ള രണ്ടക്ഷരം തീരെ മങ്ങിപ്പോയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേത് 'ത' ആണെന്ന് അനുമാനിക്കുവാൻ അല്പം വക സഹായിക്കുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ആകാരചിഹ്നം താളപത്രത്തിന്റെ അറ്റത്ത് വരുന്നത് വ്യക്തമായിക്കാണാം. ഈ ഭാഗം 'എന്നെയതാമോ' എന്നായിരിക്കാം.

365. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

366. രണ്ടോ മൂന്നോ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

367. രണ്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വട്ടത്തവിടെക്കണ്ടുകിടക്കി-
368* ഉള്ളപ്പാഞ്ഞു കിറുപ്പിന വാളാ-
ലുന്തലിതൊട്ടത്തലയള്ള[369]വുന്നി
ന്നുള്ളിൽ പേടി പെരുക്കി നിൻ
വെള്ളെല്ലെഴ[370]മതിലെൻവാൾ വിരവി
വെള്ളച്ചോരി ചൊരിഞ്ഞതുപോൽ നിൻ,
നിള്ളതൊഴിക്കക്കണ്ണീർ പൊഴിയം
ഉള്ളിപ്പിടമാൻ പുലിവായിൽ പോയ്-
ഉള്ളിക്കരയക്കരളിറ വെട്ടി-
ഉള്ളം കഴകിൻ തെള്ള നിരെറപ്പൻ,
കനാൾ പിണമേ ഉളകരുമാരും
പിറകരുമാരും കറകരുമാരും (25 a)
ഉളകം പിറകം പൊയ്യിള്ളകൊരു
നിരെന്നക്കൊല്ലിന്റനെൻറിതം ബദ്ധധാ.

പദ്യം 25

വാളംകെവാശരിതുഖരാന്തുള്ളതുള്ളിയച്ചി
കേൾപ്പാനടൻ കിമപി ചിത്തവിലോലനായ
കെപരോചിതം പരിശ്രു പെട്ടുവതോ തഗ്ഗ്രോൻ
കേട്ടാനടൻ കിമതി സംസ്മിതവിസ്മിതാസ്യഃ

368. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു, അതിലെ 'ക' കാര ചിഹ്നം കാണാം.

369. ഈ അക്ഷരം 'പ' ആണോ എന്നു സംശയിക്കാം.

370. ഈ അക്ഷരം പകുതി മുറിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഗദ്യം27

ചന്ദനധാരയൊഴുകിതോ ഭുവി
ചന്ദ്രമരീചികളാകിന്റോ ചില
കർപ്പൂരത്തിരി കുളി വിളങ്ങി-
ൻറാതിവിളക്ക കൊളുത്തിവിനിർമ്മിത-
ചന്ദ്ര [371] * വാരങ്ങൾകൊണ്ടദ്ഭുതമയെന കി-
മമിതരസജ്ഞാം കണ്ണെഴുതിയതോ?
മൃകണ്ണുടയ പരിതാനരികണ്ണില്-
ത്തിക്കനൽകൊണ്ടു നിജാംഗേ മുന്നം
മിക്കതൊഴിലൊഴിവാനാളുമൻ
തിക്കിനിലെങ്ങും കളവയലെല്ലാ-
മൊക്കുളുളിയവറാനിർകൊ-
ണ്ടക്കണമിനിയുമതാരൊരു ചമച്ചതില്-
മൃക്കിതോ മമ ലോചനയുഗ്മം;
ധന്വന്തരിമന് കുടിനിരുപി-
ച്ചുണ്ടകഴിഷജ്ഞ നാസത്യന്മാർ
മന്നലകിനാചകാരം കത്തു-
ന്നപിരുപരസായനസാരം
കിന്തു കൃതം മേ പാനകിതോ കൺ
പരമാനന്ദ പരമാറിതോ
പകിതാപി ച നന്ദന നയനമിരണ്ടുമി
തിസ്ഫുടമവളെക്കണ്ടുനിന്നുച്ചവ-
നേഷ പുകണ്ണാൻ.

371. അടുത്ത അക്ഷരം ജില്ലിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ന' യുടെ കനിപ്പുപോലെ ആദ്യംതന്നെ കാണാം.

ഗദ്യം 28

കളിത്തഴിന്റാ കാന്തിസരിദ്വളത്തിൽ

നട്ടു വിച്ച്യതാ- (25 b)

ങ്ങളിച്ച്യ കാമവല്ല്യരാ വളർത്ത രാഗവല്ലിമേൽ

മുളെച്ച്യ മുന്നമൊള്ള ചെന്തളിർക്കനേർ

പദാംബുജം

വിരൽപ്രവാളമാലികാവിരാജി മൃതാർണ്ണവേ.
നകംങ്ങളായ മുത്തു പൊറുക്കിക്കമിപ്പിപ്പോ.
ലടിപ്പുറത്ത സ്ഫുടമണിച്ചിലംപനംഗനേ-
രുഴല്ല്യസല്ല്യിടിക്കരാറു ചിത്രമംപിടിക്കുമ.
ത്മനോടടുക്കമാറു കേവലം മുഴക്കുമെല്ക്കിരാം-
ഗിരമെഴുത്തുമാറ്റമിക്ക വിഴമെക്കഴുത്തമെ.
നമാറലിപ്പതദണ്ഡതഗ്മമാനിലെന്റുതലരണ്ടാഴ-
ക്കമുത്തുള്ളാഴകി[372] * * ട്ടു ജാനബന്ധുബന്ധുദേന മു
ന്നെതിർത്തു ചൊല്ലുമപ്പുരാല്വരോതജംഘലികായുഗം
നിതംബബിംബചക്രമ-
ങ്ങിരന്നമാരശൗരിതൻ
നിരന്ന രേകയ്ത്തലൊപമം
വലിത്രയീവരാങ്കിതം;
നികാമകോമളോദര-
ദരസ്ഫുരൽകഴത്തന-
ബിലവത്തില്നിന്റു കിഴ്പ്പത
ത്തദർച്ചനാംബുജപ്രഭാൽ

---

372. ഒന്നോ രണ്ടോ അക്ഷരം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മനോജ്ഞതരോദരി നാഭിയെ
ളുയന്റ വന്ന വണ്ടിനി-
ണരോമരാജിരമെചിതാ (26 a)

ചെറുപ്പമൊള്ള മധ്യമാ മഗസ്സു നെല്ലെറിന്റകംഭ-
മമ്പിനാലതണെത്തുതെന്റു തൊന്റുമൊള്ളണി-
ഞ്ഞുകിൽകുഴംപ്പുകുതാദി പങ്കിലസ്തനദ്വയം;

പൊലിഞ്ഞ കണ്ഠശംഖപോലെ നാഗമെന്റ്ശങ്കിതാ
വിഭാതി ബാഹുവല്ലരീ;

മലിഞ്ഞയൗവനാഭ്യുദാരഭോഗമേ വിളങ്ങുമോവാര
ചന്ദ്രമണ്ഡലമ്മുഖം;

മുരാരിമാർവ്വിലേറ്റ പൂവിലേറ്റ കേളിപങ്കജാ-
വസംഗതാഹാരകൗസ്തുഭോപമാനന തുടസ്മിതാംശു
തൊ [373] * വാ പുലമ്പുമെങ്ങൾ മാനസേ ഭയദ്രവാർദ്ര-
മാറ്റമേറ്റിമാറ്റിവിട്ടതെങ്ങളെ വിവേശ ചണ്ഡികാകരേ;

ശുകിതിലോത്തമേനയസ്സു മേററ [374] * * താ
നതാംഗിനിനെന്നയൊപ്പ്ള തത്ര നാസികാവിലാസതോ

---

373. അടുത്ത അക്ഷരം മങ്ങിപ്പോയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഉപരിഭാഗം 'ണി' ആണെന്നു കാണാം. അതു 'ണ്ടി' (ണ്ടി) എന്നായിരിക്കണം.

374. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

വിലാസയോനിസ്തനമാഭൂവാനണിഞ്ഞനേരമ-
ഗ്രതോ ഗ്രഹീതദർപ്പണം കപോലമെൻറുചൊല്ലലാം;
മദാംബുവെള്ളവാരിയെ നിബദ്ധകണ്ണുവാരണ-
ക്കയത്തിനാല് വിഭൂഷിതം വിനമ്രചില്ലി-
വിചിവില്ഗിതം [375] * * *

ഗദ്യം 29

തരുറുകളിർകദളികൾ കനകനികകനവുയെ
കനികളൊടു തടതടവളർവള്ളുടയടമൊരിടം;
അഴകിയ പകഴനിറമിഴകിയിടചെറിയ വടിവൊടു
ഉടവിയ കഠിനഫലകുലകലശതനതരിഖര- 27
കരകമുകനിര പരികലിതഫണിലതകളില്
വിതഹിണികൾ
വിമലതചികവിൾമണിക്കുതലമിയലി എ[376] * *
പെതകി നലചൃതിൾ വിതവിന സമുചിതമിലയില-
കിന പൂലമൊരിടം; അധികകളലളിതമൊളികൾ
നിവഹപരികബളനതളിതഹരിതഹരിതചിര-

---

375. രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം എഴുതാനുള്ള സ്ഥലം ലേഖകൻ വിട്ടിരിക്കുന്നു. 'വല്ഗിതം' എന്നതിനുശേഷം വിരാമചിഹ്നം കാണുന്നില്ല.

376. രണ്ടക്ഷരം മാഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തേത് 'രി' എന്നുമാകാം. രണ്ടാമത്തേതിൻ്റെ ഉകാരചിഹ്നം കാണുന്നുണ്ട്. ഏറിവ് .

തരുണദിനകരകരനിരതി [377] * * *തിന കതിർ

പെരുകിന

തിനവനമൃഗതതിനരുകിനതനപലവിതതിവിനമിത–

വഴുതിനയതിനൊട്ടതിനമതിലിതവിയ പുവലുമലരലു-

റ[378]* * * *വൃ തിലകിതനട്ടതള്ളനിലകൊൾനിലമ-

മകിലണികുചകലശരരിതജലരുതമധുപവൃഖരിത–

മലർ-

പതിമളിനമലയജമരനിര വിതവി വിലസിത–

മൊരിടം;

അവിരതമവിരവരത്തിനട ചുവ കവിതമളനവവര-

മെന-

വിരചിതനതിവിരയ വിളയുമവിരളനവിരനെല്ല-

വിരള-

മിളകൊട്ടുമൊരിടം; ഇളയകളമൊഴികൾകളി (27a)

വിഹരണമിളിതവികിൾകുലയുഗളകളരബള

സലില-

---

377. അടുത്ത രണ്ടുമൂന്നക്ഷരം ഓല ദ്രവിച്ചു നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

378. നാലക്ഷരത്തോളം ജീർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു, ആദ്യത്തെ രണ്ട് 'നന' എന്നാണെന്നൂഹിക്കാം. ബാക്കി രണ്ടും തീരെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

സരസിമ്രുമത മതിപരമല[379] * * * * * * * * * *

മലരക-

വിതളളികനതതിലൊഴുകിന തെളിയെന്നസ്യര[380]

(ഹി ? ഭി)ത-

പൊടിയെന്നമധുരിതഭവി മുകളിതകുമുദകമിടറി-

യുതെനാതതളർവൊളിവളുദ്ദതരഗതിമധുകരതി[381]

തിഹരി-

തരിതമധുരതതിവിരിവതൊത കടവതനനമയുഗശര-

സഹചരവരവുമൊരിടം

ഗദ്യം 30

പിന്നെപ്പൂവുചൂടും പിരാൻ പെറ്റിയില്"ത്താൻ

---

379. എട്ടക്ഷരത്തോളം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തെ അക്ഷരം 'തഛ' എന്നാണെന്നു കഷ്"ടിച്ചു മനസ്സിലാക്കാം. ഇവയുടെ മുമ്പിലത്തെ അക്ഷരത്തിന്റെ അധോഭാഗം കാണാം. അതു 'സി' ആണെന്നും അനുമാനിക്കാം, ഇത്രയും വെച്ചുകൊണ്ട്" നോക്കുമ്പോൾ 'സരസിതഛ' എന്ന വാക്ക്" ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നു അനുമാനിക്കാം. ഈ വിച്ഛേദത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ രണ്ടക്ഷരം തികച്ചും നഷ്"ടമായിരിക്കുന്നു.

380. 'ഭി' ആയിരിക്കുമോ? ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭ-യും ഹ-യും എഴുതുന്നരീതിയിൽ വളരെ സാദൃശ്യമുണ്ട്".

381. 'തിഹരി' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നതു 'തതിഭി' എന്നതിന്റെ തെറ്റായ പാഠഭേദമായിരിക്കാം.

പിനാകിന്റെ കണ്ഠില്ലീനാങ്കിന്റെ തീവർത്ത സംസൃച *[382]
യന്തിവ നൻറും കറുക്കിൻറ ദിക്ചക്രവാളാ;
പ്രതദ്രകതബീജാസൃതാസൃക്പയോധിം
കടില്ലാൻപതത്തിൻറ നാവാന്തരംഗാനലജ്വാലയാ
ജിമത്രപാ: തത[383] * * * * ത്യസൃ ചോരി-
ച്ചവല്ലായ സന്ധ്യാരുണാർദ്ധചന്ദ്രാംഷ്ട്രാ:
കരാളാസിവാളാല്ലിളക്കപ്പെട്ടനാതകേന്ദ്രാരി-
ദാരുസ്ഫുരദ്ദാനവാതാതിരക്ഷോഗ്രഹാ:
ദാരുണാ വാരുണാ ഹാരിണീ മുക്തണ [384] പ്പ്ത്തിത
ഞ്ഞ്ണ്ണകണ്ടക്കണ്ണരമിക്കകോപന്തണി-
ഞതക്ക ന്നതോടിണംങ്ങിക്കളിച്ചംങ്ങന
പണ്ട കണ്ടാരൊട്ടംങ്ങിൻറനാൾ വിണ്ടല-
സ്ഥായിനാം വെണ്ടലംപോട്ടടൻ വെണ്ടലെ-
ക്കോവടവേണ്ടുണ്ണപുണ്ടാമളം
പുണ്ഡരീകാരിചന്ദ്രൻതീർഷോർത്തണ്ഡലം (27 b)
§ കൊണ്ടതഖണ്ഡലം കർവതീ;

---

382. രക്ഷരം എഴുതാനുള്ള താള പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

383. നാലക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു.

384. 'ണ്ണ' എന്നെഴുതി 'ണ' എന്നു വായിക്കേണ്ടതാണ്.

§ "കൊണ്ടതഖണ്ഡലം" എന്ന ഭാഗം താഴെ എഴുതി ചേർത്തിരിക്കുകയാണ്. ഇത് ആദ്യം വിട്ടുപോകാനിടയായതു് 'മണ്ഡലം' 'കണ്ഡലം' എന്നീ പദങ്ങളിലെ അന്ത്യാക്ഷരങ്ങളുടെ ഐക്യം നിമിത്തമായിരിക്കണം. പകർത്തിയതിനുശേഷം ഒത്തുനോക്കിയിരിക്കണമെന്ന് ഇങ്ങനെയുള്ള തിരുത്തലുകൾ തെളിയിക്കുന്നു.

വിഷ്ണു ധാതുർവപൂർവീണ കൈകകൊണ്ടു വായിച്ച
സംഹാരവൃത്തിപ്രവീണാത്മികാ;
ചെമ്പരത്തിപ്രഭാസമ്പദ്ഭാസിതാ;
കംപ[385] * * * * * * * സ്രജം ബിഭ്രതീ:
പൂണ്പ്പൂപോല്മാർവിലംപൊളിക്കീറാനിനോം-
ടണ്പ്പുമരച്ചുണ്ടൈക്കററയാലുജ്ജ്വലന്തീ;
പരേ താഢനാഭ്യാസിനീ രൂപിണീ യാ ച ദേവീ
പരാ ഭൈരവീ മുക്തിദാ;
മൂർത്തികത്തിന്ത്രയീത്രാത്രമൂർത്തിത്രയോഗ്ര-
ത്രിശൂലായുധാ:
ചണ്ഡമുണ്ഡരക്താഖ്യകാദ്യഖണ്ഡിക്കമ–
ച്ചണ്ഡകോദണ്ഡകോദാഹരാ; ചാരുചാമുണ്ഡിയെ-
ന്നുള്ള പേർമണ്ഡിതാ; ഭദ്രാ ഭദ്രകാളീ
ശരച്ചന്ദ്രശുഭ്ര[386] * * * * * രിശ്ചന്ദ്ര–
വംശാബ്ധിചന്ദ്രോദയാ;
നാല്പ്പുരശ്ചന്ദ്രകീർത്തിശ്രീയാംഭൂതാ–
ദാഹവേ വെല്ലുന്നല്ലം കളിക്കെത്തവമായ്

---

85. 'സംപത്ത്' എന്നതിലെ 'പ' മുതൽ 'കംപ' വരെയുള്ള അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉപരിഭാഗം ജീർണ്ണിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കുള്ള ഏഴ് അക്ഷരം തീരെ നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു

386. അഞ്ചക്ഷരത്തോളം നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു.

പോതമെന്നമ്മ മററമ്മമാരങ്ങളൊടൊ-
ൻറിന്നമാകല്പതത്തം കരൈയെങ്ങും പെരെല്ലാ
ന്തൊഴങ്ങ്യെവപ്പ്പങ്കജാ; സാ
ചിതങ്ങ[387]* ളേറ്റും പഴംകൊയില്മാന്യം
പഴനക്കരാഗം കഴറും കിളിപ്പൈതൽ
കൊള്ളും പഴങ്ങേരിളംകാമരപ്പൂവു-
ച്ചൂഴം[388]* * ങ്ങേരി യന്ത്രാന്തരം ഗ്രാമമേ. (23 a)

പദ്യം 29

നൻറുണ്ണിയമ്മതൊഴിൻറക്കനല്യരാടിയയാ
നാക്കിനെഴക്കിൻറ കോല-
ച്ചൂലത്താലുംച്ചതങ്ങാതന്തരത്തങ്ങളൻ-
ചോതികൊണ്ടാപിവന്തി
മാലിന്ദോതിറുവിഴിൻറവിളനുധയാ
ƒമന്ദയുമക്രുമƒസൗ
പ[389]* ഷുഭേഷിപുത്രി ചിതമവള്ള പഴ-
ങ്ങേരി ചേർന്ന നമ്മെ.

---

387. അടുത്ത അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതു് 'ൻറ' ആയിരിക്കണം.

388. രണ്ടക്ഷരം പൊടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവ 'പഴ' എന്നായിരിക്കണം. 'ച്ചൂഴം' എന്നതിനു ശേഷമുള്ള ഭാഗം അവസാനത്തെ വരിയിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. നാലു വരികളായി തെവരം ഉൾ കൊള്ളുമാറു ചെറുതുള്ള അക്ഷരത്തിലാണു് ഈ ഭാഗം എഴുതിയിരിക്കുന്നതു്.

ഹരി ഹരി

വശം 25

തേവൻ ചിരികുമാ[390]റുചൊന്നു

ചന്ദ്ര മുഖിമാരതാൻ

രാമൻ[391] ചിരികുമാറന്നെട്ടി-

ലെഴുതിക്കൂട്ടിന[392a] നര[393] *

---

389. അവിടെ അക്ഷരം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഏകാര ചിഹ്നം കാണാം. അത് 'ചൊല്' എന്നായിരിക്കുമോ?

390. 'ചൊല്' എന്ന് എഴുതേണ്ടതാണെന്നു തോന്നുന്നു. മൂന്നാമത്തെ വരിയിൽ 'രാമൻ ചിരികുമാറ്' എന്ന ചേർച്ച നോക്കുക.

391. 'ചി' എന്നെഴുതിയിട്ട് വെട്ടി 'ചി' എന്ന വ്യക്തമായി എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

392. അവിടെ ആകാര ചിഹ്നത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗംപോലെ ഒരു രേഖ കാണാനുണ്ട്.

393. ഇതേ ഭാഗം പൊടിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ഈ നാലാം പാദം 'എഴുതിക്കൂട്ടിനാനസൗ' എന്നായിരിക്കാം.